

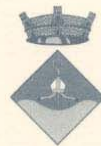
Diputació
Barcelona
xarxa de municipis

Àrea de Cultura

Pla d'Acció Cultural de la Vallalta

Ajuntament de
Sant Pol de Mar

Ajuntament de
Sant Cebrià de Vallalta

Ajuntament de
Sant Iscle de Vallalta

PLA D'ACCIÓ CULTURAL DE LA VALLALTA

Setembre 2005

Ajuntament de
Sant Pol de Mar

Ajuntament de
Sant Cebrià de Vallalta

Ajuntament de
Sant Iscle de Vallalta

**Diputació
Barcelona**
xarxa de municipis

Diputació de Barcelona
2005

Índex

1. INTRODUCCIÓ.....	5
1.1. Presentació.....	7
1.2. Estructura del Pla d'Acció Cultural.....	7
1.3. Metodologia.....	9
2. DIAGNÒSTIC.....	11
2.1. Anàlisi del territori i la població.....	13
2.2. Anàlisi de la realitat cultural.....	20
2.3. Síntesi del diagnòstic.....	36
3. ESTRATÈGIA.....	41
3.1. Reptes de futur.....	43
3.2. Objectius.....	44
4. ANNEXOS.....	59
4.1. Annex primer: Actes de les sessions de treball.....	61
4.2. Annex segon: Mapa de recursos culturals.....	67
4.3. Annex tercer: Municipis de referència.....	78
4.4. Annex quart: Crèdits i relació de persones participants.....	79

1. INTRODUCCIÓ

1.1. PRESENTACIÓ

El Pla d'Acció Cultural de la Vallalta és l'instrument que guiarà la vida cultural de la Vallalta i de cadascun dels tres municipis que la conformen, Sant Pol de Mar, Sant Cebrià i Sant Iscle de Vallalta, durant els propers anys. Es tracta d'un document operatiu que ha de convertir-se en un dels principals referents tant per als responsables polítics i tècnics del sector públic, com per als operadors del sector privat.

En aquest sentit, el primer repte que ha plantejat l'elaboració d'aquest Pla ha estat aconseguir crear una eina útil tant per a cadascun dels municipis com per a tota la Vallalta en general. És per això que en el Pla s'apunten qüestions que afecten tota la Vallalta, així com singularitats d'un o dos dels municipis.

El Pla d'Acció Cultural ha permès introduir una mirada que va més enllà de les urgències quotidianes, garantint una perspectiva més àmplia des de la qual definir els objectius i les prioritats en matèria cultural. Així, s'aposta per una nova forma de treballar, unes noves regles del joc, que estableixen que el sistema de treball es basi en la planificació.

Una altra virtut del Pla d'Acció cultural és la possibilitat de situar la cultura com a eix central de la vida política i ciutadana del territori. Desenvolupar aquest Pla vol dir fer de la cultura una aposta estratègica per al desenvolupament i millora de la qualitat de vida a la Vallalta.

Finalment, aquest Pla d'Acció Cultural és estratègicament important pel diàleg que s'ha establert, i que ha de continuar, entre els diversos agents participants. En aquest sentit, s'ha procurat implicar als diversos agents culturals dels tres municipis en un projecte comú. Uns agents que no s'han d'implicar només durant el procés d'elaboració del Pla, sinó també durant la seva execució. Són tots els agents que treballen a la Vallalta als qui ara els toca empènyer per tal que aquest Pla es tiri endavant i sigui una eina àgil i útil de cara al futur.

1.2. ESTRUCTURA DEL PLA D'ACCIÓ CULTURAL

L'estructura del Pla d'Acció Cultural consta bàsicament de dos grans apartats. El primer apartat, de diagnòstic, es proposa fer una anàlisi de l'estat de la cultura a la Vallalta des d'una perspectiva àmplia. El segon apartat és el que defineix l'estratègia de futur, apuntant propostes de treball per a l'acompliment d'uns objectius que donin resposta als principals reptes detectats en el diagnòstic.

El diagnòstic s'ha elaborat per una banda a partir de la recopilació i sistematització de dades objectives, i per l'altra a través del recull i anàlisi de les diferents visions sobre la realitat cultural que han aportat els agents culturals dels municipis. Parteix d'una doble mirada sobre el territori: una global per a tota la Vallalta i una particular per a cadascun dels tres municipis, Sant Pol, Sant Cebrià i Sant Iscle. La perspectiva global suposa afrontar dos reptes: el d'explicar una realitat amb elements en comú tot i la dispersió geogràfica, i el de fer aflorar dinàmiques comunes latents i que en ocasions no tenen una expressió fàcil d'identificar. La mirada particular pretén que aquesta eina sigui útil per a la planificació per a cadascun dels municipis.

Amb aquests reptes per endavant i amb l'objectiu d'abastar les diferents perspectives de la cultura, s'ha estructurat el diagnòstic en tres grans apartats. El primer, *Anàlisi del territori i la població*, té l'objectiu de contextualitzar l'àmbit sociodemogràfic i territorial on es desenvolupa el Pla. En aquest cas, ha estat d'especial rellevància detectar les característiques poblacionals comunes als tres municipis, com ara un important creixement de població, i la definició dels àmbits territorials.

El segon gran apartat del diagnòstic, *Anàlisi de la realitat cultural*, és el més pròpiament relacionat amb l'àmbit de la cultura. S'estructura a partir de tres eixos que proporcionen una imatge completa de la cultura de la Vallalta. El primer eix, gira entorn a l'anàlisi de la *política cultural*, a l'existència o no de models que responguin a una estratègia i reflexió política àmplia. El segon identifica quins són els espais físics on es desenvolupa la cultura i n'analitza les virtuts, mancances i potencialitats. El tercer eix, *Recull de visions culturals*, proposa diferents mirades sobre una mateixa realitat, procurant recollir en el dibuix final el màxim de perspectives.

El tercer apartat, *la síntesi del diagnòstic*, resumeix i sistematitza en una matriu DAFO (Debitats, Amenaces, Fortaleses i Oportunitats), els elements més destacables del diagnòstic.

Finalment, pel que fa al diagnòstic, cal tenir en compte que, en cap cas, s'ha volgut comparar els tres municipis ja que cadascun té la seva pròpia idiosincràsia. En tots tres casos s'han trobat elements favorables i desfavorables per al desenvolupament cultural, però el més interessant és que s'han detectat potencialitats importants que indiquen que el treball comú per a tota la Vallalta no només és recomanable sinó que ha de ser una estratègia clara per als tres municipis.

La segona part del Pla d'Acció Cultural de la Vallalta és la d'estratègia, la que mira cap el futur i defineix els principals eixos de treball a desenvolupar. Per fer-ho, com a punt de partida es presenten els principals reptes de futur detectats en el diagnòstic. Seguidament, es plantegen quatre grans objectius a assolir a partir del desenvolupament de les diferents propostes de treball.

Pel que fa als reptes, en la seva identificació s'ha procurat que es tracti de reptes que té tant cadascun dels municipis com tota la Vallalta, i que per definició poden tenir una lectura des de qualsevol dels àmbits de l'acció pública. A aquests reptes plantejats en general els cal respostes en particular, des de cada municipi i des de la perspectiva cultural.

Finalment, es plantegen quatre grans objectius, que es desdoblen en objectius més específics. Per a la consecució d'aquests objectius generals i específics es presenten una sèrie de propostes concretes, que no expressen voluntats sinó possibilitats pràctiques per a l'assoliment d'aquestes. A més, per a l'assoliment de dos dels quatre objectius generals, s'ha significat un projecte estratègic com el més emblemàtic o singular, el qual representa una punta de llança de les altres propostes de treball en aquesta línia.

1.3. METODOLOGIA

Durant l'elaboració del Pla d'Acció Cultural de la Vallalta s'han utilitzat diverses tècniques d'investigació quantitativa i qualitativa. L'aplicació de totes aquestes tècniques serveix per a respondre a les necessitats de cada moment.

Per tal d'analitzar les característiques del territori i la població, s'ha realitzat la següent tasca:

- **Explotació de fonts i registres.** Anàlisi de les dades recollides en els registres socio-demogràfics (Cens i Padró), així com en fonts documentals existents.

Per tal d'elaborar el Mapa de Recursos Culturals¹, s'han utilitzat dos instruments:

- **Anàlisi de fonts secundàries.** S'ha fet un buidatge sistemàtic de la documentació aportada sobre l'activitat de les àrees de cultura dels tres municipis per tal d'estudiar la programació dels equipaments, el tipus d'accions que s'han promogut, etc. S'ha analitzat el cens d'associacions, els elements patrimonials i situat les característiques del sector privat.
- **Visites a equipaments.** S'han realitzat visites als equipaments culturals de cada municipi. Aquestes visites han permès situar l'estat de les infraestructures i veure, per tant, les seves potencialitats (de canvi, creixement, de millora) de cara al futur.

Finalment, per tal d'elaborar el Recull de Visions Culturals s'han realitzat:

- **Dues sessions de treball participatiu.**² En una primera reunió en la qual es presentava el Pla d'acció cultural, es va fer un segon apartat de treball de valoració d'un guió previ i de propostes de futur. En la segona reunió, amb coneixement previ del diagnòstic per part dels participants, es van esmenar algunes qüestions i es va validar. En aquesta reunió també es varen apuntar algunes propostes de futur.
- **Entrevistes als agents culturals i polítics**³. S'han realitzat un total de **18 entrevistes** en profunditat als representants polítics, tècnics i socials més rellevants. Aquestes entrevistes, que s'han fet a partir d'un guió semi-dirigit, estan pensades per copsar les diverses visions culturals (diagnòstic) i recollir possibles propostes (estratègia).
- **Treball amb l'Àrea de Cultura de la Diputació.** Tota la documentació generada ha estat treballada i valorada amb els diferents tècnics de l'Àrea de Cultura de la Diputació de Barcelona, de manera que el Pla d'Acció s'ha enriquit amb una mirada externa i especialitzada dels diversos serveis d'aquesta Àrea.

¹ El Mapa de Recursos Culturals es troba a l'ANNEX 2

² Per conèixer-ne el resultat vegeu l'ANNEX 1

³ Per veure el llistat de persones entrevistades aneu a l'ANNEX 4

2. DIAGNÒSTIC

2.1. ANÀLISI DEL TERRITORI I LA POBLACIÓ

2.1.1. La Vallalta, el territori

Sant Pol de Mar, Sant Cebrià de Vallalta i Sant Iscle de Vallalta són els tres municipis que conformen la unitat territorial de la Vallalta. Un territori unit històricament per la riera de la Vallalta, que en el seu temps fou la via de comunicació natural entre els tres pobles veïns.

La superfície del territori de la Vallalta està dividida entre els tres municipis de manera inversa a la seva població. Sant Pol, municipi costaner, és el més petit en superfície (7,51 km²) i el que acumula més població (4.464 habitants). Sant Cebrià, és el que està enmig, tant físicament com pel que fa a les dades, ja que és el segon en superfície (15,67 km²) i en població (2.343 habitants). Finalment, Sant Iscle, que es troba a una altitud de 129 m, és el sisè municipi en extensió del Maresme (17,77 km²), del qual un 50% és parc natural, i té un nombre de població reduït (1.016 habitants).

Taula 1.1 Dades bàsiques de població i territori (2005)

Municipi	Població	Superfície km ²	Densitat hab. / km ²	Altitud m
Sant Pol de Mar	4.464	7,51	594	15
Sant Cebrià de Vallalta	2.343	15,67	150	71
Sant Iscle de Vallalta	1.016	17,77	57	129

Font: Elaboració pròpia a partir de dades facilitades pels Ajuntaments

Context territorial

La Vallalta se situa aproximadament a la mateixa distància, uns 50 quilòmetres, de les dues capitals, Barcelona i Girona. Ara bé, la concepció radial de la mobilitat a Catalunya ha provocat que les diferents dinàmiques relacionals es generin més de cara a la capital catalana que no pas cap a Girona.

La distància amb Barcelona i la barrera o límit conceptual de la segona corona metropolitana que suposa Mataró ha provocat que les dinàmiques territorials i poblacionals agressives derivades de l'expansió i centrifugació de població de l'Àrea Metropolitana de Barcelona tinguin una traducció diferent que en zones més properes a la capital catalana. En aquest sentit, no s'ha seguit el model del Baix Maresme i s'ha conservat un bon nivell de cohesió social en els nuclis urbans dels municipis. Tot i això, sí que s'ha produït un fenomen d'urbanització extensiva del sòl, en alguns casos fins i tot il·legal, que ha jugat en contra de la sostenibilitat ambiental de la Vallalta.

Per tant, s'ha evitat la conversió en municipis exclusivament dormitori, tot i que el risc encara és present sobre tot en el cas de Sant Cebrià, donada la tendència de transformació de segones en primeres residències. Fet que comporta que s'instal·lin persones novvingudes que cerquen aprofitar la tranquil·litat i proximitat que ofereix la

Vallalta respecte Barcelona, i que no acostumen a integrar-se en les seves xarxes cíviques i associatives.

L'Alt Maresme, on se situa la Vallalta, ha patit i encara pateix, problemes de comunicació que han dificultat el desenvolupament dels seus municipis. D'una banda, el traçat de la via del tren, arran de la costa, igual que la Nacional-II, ha marginat històricament a tots els pobles situats a la part elevada del Maresme. De l'altra, el pas de doble via a via única a partir d'Arenys de Mar provoca greus problemes tècnics a l'hora de plantejar una major freqüència de pas de rodalies. Igualment, la comunicació amb tren cap a Girona es fa difícil, donada la necessitat de fer transbords de trens a altres estacions.

Pel que fa a la mobilitat rodada, històricament la principal via de comunicació ha estat la Nacional-II. Una via que s'ha mostrat insuficient i que ha patit constants col·lapses provocats pel desenvolupament turístic tant del Maresme com de les comarques situades més al nord. L'Autopista del Maresme (C-32) ha estat un important revulsiu per al desenvolupament de la Vallalta. Ha contribuït clarament a la instal·lació de indústries en els polígons, i a l'augment de població dels municipis afavorint la conversió de segones a primeres residències.

La Vallalta, els tres municipis

La comarca del Maresme es caracteritza per un continu de pobles anomenats de mar i de dalt que, responent a la seva realitat orogràfica, antigament s'organitzaven segons les seves activitats pesqueres o agrícoles i ramaderes. Així, gairebé tots els nuclis urbans de la costa eren el barri pescador del poble colgat de la Serralada Litoral, o bé eren un poble autònom però quasi sempre amb un referent a l'interior. La Vallalta, situada a l'Alt Maresme, es presenta, doncs, com una unitat territorial característica d'aquesta comarca catalana. Sant Pol i Sant Cebrià tenen clarament aquesta característica i relació històrica comuna. En canvi, el referent de mar de Sant Iscle històricament havia estat Canet de Mar. Tot i això, també entre Sant Cebrià i Sant Iscle hi havia hagut molta relació històrica, molts lligams familiars i una dinàmica conjunta.

La Vallalta és un espai allargassat amb dos pols que estiren amb la mateixa força. Per una banda el Mediterrani, on van a parar tots els sediments de la riera de Vallalta. Al contrari de la direcció de l'aigua hi ha l'altre pol, que estira en direcció contrària, el Montnegre, un espai d'una gran riquesa natural. D'un extrem a l'altre, des de Sant Iscle fins a Sant Pol, passant per Sant Cebrià, hi ha una distància de 7 Km, units per la carretera BV-5128. En aquests escassos quilòmetres el paisatge canvia de l'entorn boscós de Sant Iscle, a l'entorn boscós però més rural i menys muntanyós de Sant Cebrià, fins a la realitat d'un poble que mira clarament al Mediterrani com és Sant Pol. Així, aquest contrast paisatgístic es converteix en una mena de passeig natural que porta des de la muntanya al mar o del mar a la muntanya, al que a Sant Iscle agrada anomenar "La porta del Montnegre".

Aquesta connectivitat històrica i natural de la Vallalta no s'ha vist reforçada per la realitat administrativa ni per les dinàmiques relacionals actuals entre els tres municipis. Si bé aquesta relació és clara pel que fa a la naturalesa i la història, actualment la situació és diferent. Una clara mostra d'això és la situació de serveis com el transport o la distribució de centres d'ensenyament.

Els habitants de Sant Iscle majoritàriament tenen a Arenys de Munt com a municipi de referència. De fet, el transport públic que arriba a Sant Iscle és el Bus que connecta amb Arenys de Mar i passa per Arenys de Munt. Aquest transport fa 8 sortides diàries des de Sant Iscle. En canvi no hi ha cap transport que porti a Sant Pol i passi per Sant Cebrià. Igualment, pel que fa a l'elecció de centres educatius, els habitants de Sant Iscle sempre han tingut tendència a anar als dos Arenys. Una tendència que ha quedat atenuada per la millora de l'oferta educativa local.

La relació entre Sant Cebrià i Sant Pol és més estreta, encara que els habitants d'ambdues poblacions cerquen serveis comercials, sanitaris, lúdics, etc. a altres ciutats com ara Calella o Barcelona. La millora i ampliació dels serveis educatius a Sant Cebrià ha fet reduir el flux de persones que es mouen d'un municipi a l'altre, ja que abans molts alumnes de primària de Sant Cebrià anaven a Sant Pol a escola. Ara, però, cal restar a l'espera de l'evolució del servei de transport públic a Sant Cebrià, ja que actualment s'està fent una consulta popular per tal de conèixer les necessitats del poble i treballar per aconseguir una línia que connecti a nivell intern amb les diferents urbanitzacions i a nivell extern amb la RENFE a Sant Pol i amb l'hospital de Calella.

Hi ha altres serveis que apropen o allunyen segons els casos als tres municipis. Hi ha una molt bona coordinació en serveis de benestar social i de psicopedagogia. També amb la recollida de la brossa hi ha acords entre Sant Cebrià i Sant Iscle. S'ha de destacar també la facilitat amb la que els tres municipis es cedeixen infraestructures i elements de logística per la celebració d'activitats diverses.

Finalment, cal remarcar que la planificació conjunta comença a millorar de manera que de ben segur es generaran i recuperaran més dinàmiques comunes. En aquest sentit, l'Ajuntament de Sant Pol, amb el recolzament dels altres dos municipis, ha demanat la construcció d'un Institut d'Ensenyament Secundari per donar servei a tota la Vallalta. Aquest pot ser un element central per a la generació d'aquestes dinàmiques i per a la mobilitat interna.

2.1.2. La població

En els últims anys, a La Vallalta s'ha produït un important creixement poblacional. Des de finals dels anys 80 i principis dels 90 fins a l'actualitat, a la Vallalta se segueix la tendència de creixement de població dels territoris situats a un radi d'uns 50 km de Barcelona, més enllà de la Segona Corona Metropolitana. Dos dels motius que provoquen aquest creixement són la millora de les comunicacions i l'expulsió de població de Barcelona cap a llocs cada cop més allunyats de la metròpoli.

Taula 1.2 Evolució de la població en els darrers anys

Any	Sant Cebrià de Vallalta	Sant Iscle de Vallalta	Sant Pol de Mar
1999	1.625	786	3.413
2000	1.757	839	3.594
2001	1.904	894	3.821
2002	2.060	961	4.035
2003	2.195	995	4.276
2004	2.343	1.016	4.464

Font: Elaboració pròpia a partir de l'IDESCAT (Institut d'Estadística de Catalunya)

Els increments de població, tal com mostra la taula 1.3, han estat importantíssims tant en nombres absoluts com relatius. De l'any 91 al 96, mentre la població de Catalunya està pràcticament estancada i la del Maresme creix lleugerament, Sant Cebrià amb un increment del 50,91% i Sant Iscle amb el 38,79% presenten creixements espectaculars, tot i que parteixen d'una situació de molt poca població. Sant Pol, tot i créixer en els tres quinquennis presentats molt per sobre de la mitjana catalana i comarcal, té increments menys espectaculars en el primer i tercer, mentre que en el de 96-01 se situa a gairebé un 40%, en resposta a nombroses operacions urbanístiques. Finalment, cal destacar que tot i que el creixement de població continua, s'ha suavitzat notablement, entre d'altres motius perquè molts processos d'urbanització s'han acabat.

Taula 1.3 Increment comparatiu de la població

	Incr. 91-96	Incr. 96-01	Incr. 01-04
Sant Cebrià de Vallalta	50,91 %	47,58 %	20,09 %
Sant Iscle de Vallalta	38,79 %	32,58 %	7,63 %
Sant Pol de Mar	17,17 %	39,30 %	13,67 %
Maresme	8,80 %	11,81 %	8,42 %
Catalunya	0,50 %	4,16 %	7,41 %

Font: Elaboració pròpia a partir de l'IDESCAT (Institut d'Estadística de Catalunya)

Els tres municipis han tingut models de creixement diferent. Sant Pol i Sant Iscle, tot i créixer en població han preferit mantenir un creixement més sostingut i més arrelat al nucli urbà històric. Sant Iscle, que encara té alguna possibilitat de créixer, segons el PGOU del 89, ha apostat per mantenir un nucli urbà compacte i evitar les urbanitzacions. A Sant Pol, el model compacte es trenca paral·lelament a l'arribada de l'autopista, i es desenvolupen set urbanitzacions entre les quals hi ha els Garrofers, el Farell o Urba Pol, tot i que el pes poblacional el segueix tenint el casc antic.

Cal fer notar el fenomen que s'ha produït a Sant Cebrià, ja que el creixement de població i la distribució d'aquesta és una de les característiques més notables del municipi i una de les claus bàsiques per poder interpretar-ne la realitat. El cas és que la urbanització extensiva del sòl, programada en el PGOU del 1982, està en la base d'aquests creixements tan notables, de manera que si bé tant a Sant Iscle com a Sant Pol el pes poblacional està en els seus nuclis urbans històrics, a Sant Cebrià passa tot

el contrari. Com indica la taula 1.4, al nucli urbà hi viuen 950 habitants d'un total de 2.682, i a Castellar d'Índies, l'altre punt que concentra població, hi viuen 717 habitants.

Taula 1.4 Distribució de població de Sant Cebrià per nuclis urbans

	Total	Percentatge
Casc Urbà	950	35,42
Castellar d'Índies	717	26,73
Urb Vistamar	467	17,41
Can Palau	297	11,08
Població Disseminada	199	7,42
Can Bartomet	31	1,16
Sot del Botes	13	0,48
Can Domènech	8	0,3
Total	2.682	100

Font: Elaboració pròpia a partir del padró municipal 23/03/05

Pel que fa a la distribució de la població per edats es fa palès un procés constant d'envelliment de la població. En els tres municipis el percentatge de majors de 65 anys augmenta de l'any 1996 al 2001, i res fa suposar que aquesta tendència hagi canviat en els anys més recents. Tot i això, en dades del 2001 tots tres municipis se situen a nivells inferiors de població major de 65 anys que la mitjana catalana, encara que Sant Pol està un punt per sobre de la mitjana del Maresme. Cal destacar el cas de Sant Cebrià, on donada la transformació de segones a primeres residències ha incorporat moltes famílies de pares i mares joves amb fills amb pocs anys d'edat. Tot i així, es produeix un doble moviment pel que fa a la gent jove. Per una banda els fills i filles d'habitants de la Vallalta marxen a viure fora mentre per l'altra, l'arribada de famílies joves té un efecte de rejuveniment en la piràmide de població

Taula 1.5 Distribució de la població per edats. Municipi, comarca i Catalunya

	Sant Cebrià de Vallalta		Sant Iscle de Vallalta		Sant Pol de Mar		Maresme	Catalunya
	Pobl.	%	Pobl.	%	Pobl.	%	%	%
1996								
<15	223	16,87	116	16,29	382	13,55	16,32	14,65
15 - 64	962	72,77	481	67,56	2.002	71,02	69,77	69,06
>65	137	10,36	115	16,15	435	15,43	13,91	16,28
2001								
<15	317	16,25	163	17,27	554	14,11	15,23	13,76
15 - 64	1.417	72,63	635	67,27	2.813	71,63	70,20	68,85
>65	217	11,12	146	15,47	560	14,26	14,57	17,39

Font: Elaboració pròpia a partir de l'IDESCAT (Institut d'Estadística de Catalunya)

La Taula 1.6 indica que l'origen de la població en els tres casos és similar. Entre un 70% i 80% és població nascuda a Catalunya, mentre que la resta està força dividida entre les comunitats de l'Estat, tot i que té una especial rellevància la d'origen andalús. A Sant Cebrià, el fenomen de les urbanitzacions ha atret a persones de la corona metropolitana, que tenen origen fora de Catalunya, i que cerquen un millor nivell de vida del que poden aconseguir a la ciutat.

Taula 1.6 Origen de la població per Comunitats Autònomes 2003

	Sant Iscle		Sant Cebrià		Sant Pol	
	Total	%	Total	%	Total	%
Catalunya	806	81,01	1.573	71,66	3.342	78,16
Andalusia	52	5,23	169	7,70	153	3,58
Extremadura	7	0,70	40	1,82	40	0,94
Castella-La Mancha	14	1,41	25	1,14	33	0,77
Castella-Lleó	16	1,61	37	1,69	62	1,45
Galícia	6	0,60	39	1,78	37	0,87
Aragó	7	0,70	22	1,00	62	1,45
Pais Valencià	5	0,50	21	0,96	18	0,42
Resta comunitats	20	2,01	57	2,60	108	2,53
Estrangers	62	6,23	212	9,66	421	9,85
TOTAL CCAA*	127	12,76	410	18,68	513	12,00
TOTAL MUNICIPI	995	100	2.195	100	4.276	100

Font: Elaboració pròpia a partir de l'IDESCAT (Institut d'Estadística de Catalunya)

* No inclosa Catalunya

La població d'origen estranger en cap dels casos arriba al 10% i a més tampoc té una procedència homogènia. Així, si bé a Sant Cebrià i Sant Iscle un percentatge elevat prové d'Àfrica, a Sant Pol, que és el municipi amb un percentatge més elevat d'estrangers, té una distribució pràcticament a terços entre els procedents d'Àfrica, Amèrica i Europa. Val a dir que la Vallalta no és un destí atractiu per a la immigració donat que no és un territori on es trobi feina amb facilitat. Gran part d'aquesta immigració busca ocupació en activitats agrícoles, de construcció i serveis domèstics.

Taula 1.7 Procedència de la població estrangera

2003	Sant Iscle	Sant Cebrià	Sant Pol
Àfrica	66%	57%	28%
Amèrica	16%	18%	39%
Àsia	5%	2%	3%
Europa	13%	23%	30%

Font: Elaboració pròpia a partir de l'IDESCAT (Institut d'Estadística de Catalunya)

A la Taula 1.8 s'observa un baix grau d'autosuficiència pel que fa a la mobilitat de la població per motius laborals. Així, en la diferència entre desplaçaments atrets-generats, el resultat negatiu indica que una bona part de la població s'ha de desplaçar a d'altres municipis per anar a treballar. Una realitat que lliga amb la tendència de conversió de segones a primeres residències de persones provinent de l'àrea metropolitana. Persones que arriben a viure a la Vallalta però que mantenen la feina en el seu origen.

Taula 1.8 Mobilitat de població per motiu de treball

2001	Sant Cebrià de Vallalta	Sant Iscle de Vallalta	Sant Pol de Mar
Desplaçaments a dins	428	159	621
Desplaçaments a fora	510	253	1.360
Desplaçaments des de fora	208	128	510
Total generats	938	412	1.981
Total atrets	636	287	1.131
Diferència atrets/generats	-302	-125	-850

Font: Elaboració pròpia a partir de l'IDESCAT (Institut d'Estadística de Catalunya)

L'elevat grau d'ocupació de la població en el sector serveis indica que el procés de terciarització econòmica que pateix gran part de l'àrea metropolitana també està afectant a la Vallalta (Taula 1.9). Així l'agricultura, un sector tradicional de la zona, ha perdut molt de pes i ocupa a un percentatge molt petit de la població. La indústria i la construcció tampoc funcionen com a motor de l'economia de la Vallalta, tot i la instal·lació d'indústries a nous polígons ben comunicats per l'autopista del Maresme.

Taula 1.9 Nombre d'ocupats per grans sectors d'activitats

2001	Sant Cebrià		Sant Iscle		Sant Pol	
	núm.	%	núm.	%	núm.	%
Agricultura	56	5,97	22	5,34	84	4,24
Indústria	197	21,00	88	21,36	333	16,81
Construcció	119	12,69	71	17,23	150	7,57
Serveis	566	60,34	231	56,07	1.414	71,38
TOTAL	938	100	412	100	1.981	100

Font: Elaboració pròpia a partir de l'IDESCAT (Institut d'Estadística de Catalunya)

2.2. ANÀLISI DE LA REALITAT CULTURAL

2.2.1. Política cultural

La definició de política cultural és pluridimensional, per això cal fer-ne una aproximació per tal d'entendre els paràmetres des dels quals s'analitza la realitat de la Vallalta. Al nostre país hi ha una certa tradició de parlar de política cultural com un servei que es posa a disposició de les demandes de la societat civil organitzada. És a dir, es posen recursos i personal tècnic a disposició del que s'acostuma a anomenar activisme cultural. Un activisme associatiu que forma part de la tradició i és un dels pilars de la cohesió a molts municipis. Ara bé, si només es dóna respostes a aquestes necessitats, l'accés a la cultura, paradigma de la política cultural, no es garanteix de la mateixa manera per a tota la població. Cal un sistema, un model que defineixi una sèrie d'objectius sobre els quals s'articulin les accions a portar a terme. La major part dels municipis petits de Catalunya, i també és el cas de la Vallalta, treballen a un gran ritme en el dia a dia, i no tenen espais clars per a la reflexió i la planificació de polítiques culturals. És per això que el salt qualitatiu en qualsevol d'ells és aconseguir marcar unes directrius polítiques clares, que responguin als reptes que tenen els municipis i que arribin al màxim de població possible.

Els recursos de la política cultural

La política cultural dels tres municipis de la Vallalta es caracteritza per la vocació de reforç i servei a les activitats proposades des de les entitats. Una política molt abocada a donar resposta, amb més o menys èxit, a les necessitats immediates que prefigura un model més reactiu a les demandes que no pas proactiu en l'acció. Per tant, gran part dels pressupostos de cultura tenen relació amb subvencions i recolzaments a iniciatives sorgides de la societat civil organitzada a diferents nivells.

La transversalitat de moltes de les accions culturals, l'existència en alguns casos de regidories de festes o de promoció econòmica que fan accions d'un clar caràcter cultural fa que una anàlisi quantitativa dels pressupostos aportí més ombres que llums a l'hora d'identificar elements centrals de la política cultural. Així doncs, hi ha tres factors que dificulten una visualització clara d'allò que des de l'Ajuntament es considera política cultural o no: primer, la diversificació de competències; a Sant Pol hi ha la regidoria de Festes, que des del 2005 compta amb un pressupost independent, la de Joventut i la d'Ensenyament, de la qual, fins al pressupost del 2002, depenia l'Escola de Música; a Sant Cebrià, moltes de les activitats de clar caràcter cultural es realitzen des de la regidoria de Promoció Econòmica; a Sant Iscle, la regidoria de cultura depèn directament d'alcaldia; en els tres casos s'assumeixen competències de la política de comunicació de l'Ajuntament. Un segon aspecte és el fet que a cap dels tres pobles hi ha equipaments culturals el manteniment dels quals suposi una despesa gaire important per a l'Ajuntament, tot i l'esforç inversor que suposa la seva posada en funcionament. Finalment, cal esmentar les limitacions pel que fa a la quantitat de personal tècnic directament adscrit a aquestes regidories. Unes limitacions compartides per tots els municipis de petites dimensions. En aquest cas, aquest personal es limita a un tècnic a mitja jornada i una bibliotecària a hores a Sant Pol i una arxivera i una auxiliar administrativa que desenvolupa diferents tasques a l'Ajuntament; i tant a Sant

Cebrià com a Sant Iscle es compta amb una persona tècnica que exerceix com a cap de serveis personals, i que per tant ha de dividir les seves dedicacions.

Aquesta manca de personal especialitzat, que en el cas de Sant Pol s'ha corregit en bona mesura amb la recent contractació del tècnic de cultura, provoca que es faci difícil la feina de planificació i coordinació amb altres administracions. Igualment, la manca d'una relació directa d'interlocució, primer a nivell polític, però després amb l'estructura tècnica d'altres administracions com la Generalitat i la Diputació de Barcelona, provoca que no es tregui suficient profit dels serveis que des d'elles s'ofereixen als municipis.

Tres pràctiques de política cultural

Les línies centrals d'actuació en política cultural dels tres municipis de la Vallalta han estat diferents tot i que convergeixen en alguns aspectes com el fet d'estar molt orientades pel calendari festiu⁴ i a donar respostes a demandes de les entitats.

A **Sant Pol de Mar**, la política cultural ha tingut en els últims anys tres eixos clars de treball: recolzament a les activitats proposades per les entitats; aposta per la formació artística; i, programació pròpia d'activitats.

Pel que fa al primer eix, el recolzament a les activitats proposades per les entitats, cal destacar-ne l'elevat nombre de propostes. Si es fa un repàs al calendari d'activitats culturals del poble de seguida es troben nombroses iniciatives sorgides de la societat civil. D'aquestes la que actualment té més ressò i projecció és la Fira Alternativa de Sant Pol. Per la seva antiguitat també té tradició i una certa importància el Festival de Jazz de Sant Pol, el segon més antic de Catalunya, que actualment s'ha reduït a un parell de concerts durant un cap de setmana al maig o juny, val a dir que es manté gràcies a l'esforç de la Penya Xíndries. El Sant Pol Rock l'últim cap de setmana d'agost, també s'organitza per una entitat amb el mateix nom vinculada al Pipa Club. Durant la festa major de Juliol els Amics de les Arts, organitzen la Fira d'Art de Sant Pol.

L'aposta per la formació artística té un clar exponent en l'Escola Municipal de Música de Sant Pol, i ara també de Sant Cebrià. Aquesta escola que va iniciar la seva tasca el curs 2000-2001, s'ha refermat com un element central de la política cultural del municipi i un dels èxits més plausibles. Actualment compta amb nou professors i professores i uns 130 alumnes.

La tercera pota de la política cultural de Sant Pol és la programació pròpia. Amb aquesta programació es dona resposta a dues realitats: la primera és el calendari festiu, així, en totes les dates senyalades hi ha una activitat o altra organitzada per una entitat o per l'Ajuntament. Els moments més importants són les dues festes majors. La primera, celebrada entorn al 25 de gener, Sant Pau, té una repercussió limitada donat que és a l'estiu quan es troben vilatans i visitants i el temps permet fer activitats per a més persones. Així, les activitats de la Festa Major de Sant Pol, entorn al 25 de Juliol, són més celebrades. Els balls, les activitats de carrer, i diverses propostes lúdiques i de cultura tradicional de la Festa Major suposen un punt àlgid de l'activitat cultural que es

⁴ Per veure el calendari d'activitats i festiu de la Vallalta ANNEX 2

du a terme durant tot l'estiu. Destaca, en comparació a altres festes, l'alt component d'activitat de valor cultural a més de les activitats més purament festives i lúdiques.

Així, és durant els mesos de calor que es pot gaudir de més propostes. Tots els caps de setmana de juliol i agost es fan concerts de sardanes. També durant aquests mesos es fa el cinema a la fresca. Una iniciativa que ha agafat embranzida, amb èxit de públic i gran qualitat en les propostes, és el cicle de concerts d'estiu, de música clàssica que es fan a l'ermita de Sant Pau.

A **Sant Cebrià** els eixos de la política cultural estan menys dibuixats donada la manca de continuïtat de moltes de les propostes, tot i que sí que es donen respostes a diferents necessitats: es programen anualment una sèrie d'actes lúdics i festius de tradició popular com l'Arrossada, la Sardinada o la Castanyada (durant la qual es fa una activitat de "Viu el Parc" dirigida a públic infantil); es recolza i dona suport a iniciatives sorgides de la societat civil ja sigui particulars o les entitats, d'aquí han sortit algunes iniciatives com concerts de música a l'església o de jazz a la plaça de l'església; es programa, amb la Comissió de Festes la Festa Major; finalment, també es coordina i gestiona la publicació "Recull".

Val a dir que s'estan iniciant algunes iniciatives encarades als més joves com pot ser el certamen literari d'aquest últim Sant Jordi o el projecte d'activitats extraescolars "Xerrades a la vora del foc", amb el qual es vol explicar les històries i tradicions locals als infants.

De totes les activitats festives i culturals de Sant Cebrià n'hi ha una que té una importància central: la Festa Major. Se celebra l'últim cap de setmana de setembre, però durant tot el mes es programen activitats que van escalfant l'ambient. La Festa Major s'endú una part importantíssima del pressupost de la regidoria, ja que es procura aconseguir actuacions d'orquestrades, grups i companyies de teatre de primer ordre, amb la qual cosa s'omple el pavelló poliesportiu. La filosofia que hi ha actualment al darrera de la Festa Major és apostar per la recuperació d'elements tradicionals de la cultura catalana, tal i com es fa des d'altres àmbits de la regidoria.

A **Sant Iscle** s'ha posat la política cultural al servei del repte més important del municipi: arrelar els nouvinguts per mantenir un grau elevat de cohesió social. Així allò que ha orientat l'aposta política de Sant Iscle, evitar un creixement desmesurat i mantenir la cohesió característica d'un poble de petites dimensions, està en la base de la política urbanística i dels diferents serveis municipals. Per exemple, en educació s'ha apostat per una escola bressol de qualitat i la propera construcció d'un nou CEIP, per tal de començar aquest arrelament amb els més joves. Doncs bé, la política cultural se suma a aquest repte amb una sèrie de mesures: al Casal cada dissabte a la tarda es fa el taller de teatre infantil; s'ha muntat una coral infantil; les activitats de la Festa Major cada cop s'orienten més al públic familiar; la sala de lectura té una obertura que es dirigeix clarament a usuaris en edat escolar; s'estan construint uns gegants nous per al poble; una de les entitats que està agafant més força són els timbalers i grallers.

Aquesta orientació al públic infantil i familiar no ha estat obstacle per a desenvolupar altres tasques de recolzament a activitats tradicionals d'entitats com els Cantaires, que organitzen la Cantada d'Havaneres, les Caramelles i el concert nadalenc amb un notable èxit de públic, o la Macarronada que aplega unes cinc-centes persones. Una

altra línia de treball és dinamitzar els equipaments amb la programació de teatre d'aficionats a El Casal o l'hora del conte a la Sala de Lectura.

Seguint amb la idea de l'arrelament, la regidoria de cultura assumeix aspectes de comunicació amb l'objectiu de donar a conèixer les virtuts i riqueses del municipi i crear interès pel propi entorn. En aquest context apareix la revista "Santiscle", que es publica tres vegades l'any i es treballa també per la publicació de llibres de tradició i coneixement de Sant Iscle com l'últim que s'ha editat: "Sant Iscle de Vallalta, terra de bolets".

El treball en comú a la Vallalta

Els tres municipis de la Vallalta han planificat i executat accions conjuntes de clar contingut cultural en poques ocasions, encara que sempre han acabat amb una valoració positiva del treball en comú i de la projecció que agafen els esdeveniments. Així doncs, es constaten dos fets: el primer és la poca tradició de desenvolupament de projectes en comú, i el segon és l'èxit dels projectes engegats per a l'àmbit de tota la Vallalta.

Els tres municipis de la Vallalta formen part de la xarxa de municipis de l'Alt Maresme que programen el **Festival Primavera de les Arts**. Aquesta és una iniciativa en què participen nou municipis, i que enguany arriba a la sisena edició. Consisteix en la programació d'espectacles de música, teatre i dansa, i últimament s'han inclòs les arts plàstiques amb la programació d'exposicions, durant els mesos de març fins al juny. El festival funciona millor o pitjor segons la programació de cada poble, mentre que hi ha pobles que aposten per espectacles de més projecció i per fer-ne més d'un durant el festival, hi ha pobles que programen molt en clau local i un sol espectacle. Tot i així, cal destacar-ne les virtuts i la capacitat que ha tingut el festival de consolidar-se i ajudar a una visualització d'unitat territorial a l'Alt Maresme.

El projecte que han treballat més en comú els tres ajuntaments ha estat la **Fira de la Maduixa**. Primer el van treballar conjuntament Sant Iscle i Sant Cebrià i enguany també s'hi ha afegit Sant Pol. A part de la celebració conjunta, una sola imatge gràfica que unia els tres pobles de la Vallalta, durant la fira s'organitza un carrilet que uneix físicament els tres municipis de manera que es visualitza la unitat de la Vallalta. Val a dir però que els passos endavant que ha suposat la celebració conjunta d'aquest esdeveniment, necessiten de continuïtat i d'una igualació en els esforços organitzatius que representa per a cada municipi desenvolupar aquesta activitat. La qualitat de l'oferta de la fira i de les activitats paral·leles que s'organitzen cal procurar que estigui al mateix nivell en els tres pobles.

En temes formatius també hi ha oportunitats importants pel que fa al treball en espais comuns. Així la consolidació de l'Escola de Música a Sant Pol ha permès fer un pas endavant cap a una **Escola de Música per a la Vallalta**, de manera que enguany s'han iniciat classes a Sant Cebrià, encara que de moment amb pocs alumnes. S'ha fet doncs un primer pas cap a l'extensió d'aquest servei per a tota la Vallalta.

2.2.2. Els espais de la cultura

Espais per a la lectura i la consulta

Sant Cebrià de Vallalta i Sant Iscle de Vallalta no disposen de biblioteques, però sí del servei de bibliobús, el **Bibliobús Montnegre**, integrat dintre de la Xarxa de biblioteques de la Diputació de Barcelona. El bibliobús és una biblioteca mòbil que es desplaça periòdicament a un seguit de poblacions petites per tal d'oferir un servei de lectura als infants, joves i adults.

El Bibliobús Montnegre de la Diputació de Barcelona es desplaça per les zones del Maresme i Vallès oriental i entre aquestes als municipis de Sant Cebrià de Vallalta i Sant Iscle de Vallalta. No és el cas de Sant Pol de Mar, que no disposa en l'actualitat de cap servei bibliotecari de la Diputació, ja que al tenir més de 3000 habitants no pot gaudir del servei de Bibliobús.

Taula 2.1 Dades bàsiques. 2003

Estàndards de la Diputació	Bibliobús Montnegre
Personal	2
Equipament informàtic	5
Punts de lectura	1
Fons documental final	6.322
Hores de serveis setmanals	22,50

Font: Servei de Biblioteques de la Diputació de Barcelona

Tant en el cas de Sant Iscle com de Sant Cebrià les dades sobre nivell d'ús del servei, que mostra la Taula 2.2, indiquen que queda camí per córrer pel que fa a la seva consolidació. Ambdós se situen força per sota de la mitjana catalana pel que fa als usos del servei de préstec per dia de servei. Ara bé, Sant Cebrià mostra un molt baix nivell d'ús si hom es fixa en les dades de préstecs per habitants, a una quarta part del nivell de mitjana dels Bibliobusos. Aquest fet respon a una de les característiques de la població de Sant Cebrià, molta de la qual viu en urbanitzacions i no és usuària dels serveis que se li ofereixen.

Taula 2.2 Indicadors de la lectura pública, Bibliobús Montnegre. 2003

Indicadors de rendiment	Sant Iscle	Sant Cebrià	Bibliobús Montnegre	Mitjana bibliobusos
Dies de servei	43	44		
Usos del servei de préstec	1343	1163		
Préstecs	4.908	3.718		
Usos servei de préstec per dia de servei	26,43	31	38	39
Préstecs per habitants	1,32	0,53	1,49	1,99
Despesa per habitant			7,38 €	9,32 €
Fons documental per habitant			0,34	0,59
Percentatge de renovació de fons			21 %	9 %
Creixement de la col·lecció			21 %	7 %

Font: Servei de Biblioteques de la Diputació de Barcelona

El Bibliobús Montnegre, també ha estat objecte d'acord entre els dos ajuntaments, i demostra que amb comunicació els serveis es poden millorar. Aquest acord es basa en el fet d'alternar matins i tardes els dies que el bibliobús s'hi instal·la.

Respecte al servei que es dona a Sant Cebrià, cal analitzar si la ubicació física del bibliobús és la millor, ja que tot i que se situa proper al CEIP, queda enclotat respecte la resta del poble. Segurament aquesta ubicació provoca que força habitants no sàpiguen que hi és.

Sant Pol de Mar compta amb una petita biblioteca, **Biblioteca Municipal de Sant Pol de Mar**, situada al primer pis de l'estació de la RENFE. No es compta amb indicadors d'ús. El fons documental és de 10.800 documents, compta amb 14 punts de lectura i un punt de connexió a Internet. El seu horari és de Dilluns a Divendres de 5 a 8 del vespre i els seus usuaris són bàsicament d'edat escolar, algun usuari d'Internet, i poques persones d'edat avançada que consulten la premsa.

Es tracta d'un servei mal ubicat, ja que les molèsties de l'estació de ferrocarril són evidents. A més l'entrada principal, amb una escala estreta de graons alts, en dificulta l'accés. De fet el trasllat de la biblioteca, que abans es trobava a l'Ajuntament, cap a aquesta nova ubicació es va pensar com una solució intermèdia mentre s'estudiava una nova ubicació a l'equipament que actualment ocupa l'escola bressol. Actualment el Servei de Biblioteques de la Diputació n'està estudiant el projecte.

Val a dir que pel que fa a la dinamització de l'espai, la contractació d'una bibliotecària ha suposat un canvi important. En aquest sentit, s'ha iniciat un treball de foment de la lectura amb diverses accions destinades, sobre tot al públic infantil i juvenil.

La Sala de Lectura de Sant Iscle és un petit espai que es troba a la planta baixa de l'Ajuntament. En aquest espai que obre cada tarda de 2/4 de 6 a les 8 del vespre, un cop al mes sempre que es pot, s'hi fa l'hora del conte. Una activitat que ha anat modificant el seu format de manera que ara es convida a persones del poble a explicar elles el conte, afavorint així l'intercanvi i coneixença generacional. Un altre servei que s'ofereix des d'aquest espai és la connexió a Internet. Val a dir que per problemes tècnics i econòmics no ha arribat la banda ampla de connexió a Sant Iscle.

Els **arxius** de la Vallalta també són un element a analitzar de la xarxa d'equipaments d'informació i consulta. Sant Pol disposa d'un espai per al manteniment de l'arxiu, i compta amb una arxivera, mentre que la ubicació de la documentació de l'Arxiu Municipal a Sant Cebrià i Sant Iscle és als baixos de l'Ajuntament, on la documentació s'ha endreçat recentment gràcies als serveis de la Diputació de Barcelona. Cal fer una especial referència a l'important arxiu històric que ha recopilat l'entitat Centre d'Estudis Sant Cebrià (CESC), amb una extensa documentació sobre tota la Vallalta. El CESC publica el butlletí de divulgació històrica "vall-alta" i ha publicat alguns llibres sobre Sant Cebrià. Compta amb una biblioteca de més de 3.200 registres; un arxiu documental de 5.300 registres (800 fons d'imatge). Realitza diverses activitats de divulgació i formació com el taller extraescolar d'història local i cultura catalana, el programa d'entrevistes per a la recopilació de la memòria oral de la gent gran del poble o el projecte de recopilació de paraules de l'àmbit de la pagesia.

Espais polivalents i d'exhibició

A la Vallalta hi ha insuficients espais interiors per gaudir d'ofertes culturals amb les condicions de comoditat i tècniques necessàries⁵. La polivalència d'alguns espais i el deteriorament pel pas dels anys d'altres, fa que cap equipament s'hagi erigit com un equipament de referència per la Vallalta.

Dels diferents equipaments escènics que hi ha a la Vallalta, **El Casal** de Sant Iscle destaca pel seu bon estat. Aquest espai, molt arrelat a la història del poble, és una cessione que una antiga entitat que va vetllar per acostar el cinema a Sant Iscle va fer a l'Ajuntament, amb el compromís d'aquest últim de mantenir-ne els usos cívics i culturals. L'espai es va arranjar durant el 2002, i actualment s'utilitza com a teatre i com a sala polivalent, ja que a la platea no hi ha pati de butaques sinó que es posen i treuen les butaques segons calgui. Té una cabuda d'unes 125-150 persones.

El Casal és un espai molt utilitzat. Entre les activitats que s'hi fan cal destacar: el teatre d'aficionats més o menys un cop al mes; el taller de teatre infantil, la Coral de nens i nenes, el Grup de Cantaires i també l'aeròbic dos cops per setmana. Finalment, val a dir que l'equipament té limitacions tècniques pel que fa al so i la il·luminació tot i que són suficients per al nivell d'activitat actual. A més, es compta amb un projector per fer cinema, però el preu d'obtenció de pel·lícules en dificulta el seu ús.

Sant Cebrià és el municipi més mancat d'equipaments de la Vallalta. Com a espai interior amb un mínim de capacitat d'aforament només hi ha el **Pavelló Municipal**. En aquest espai és on es desenvolupen la majoria de festes i trobades populars. El Pavelló, que gràcies a una bona planificació es va construir amb un gran escenari, és un bon espai per fer balls i trobades de força gent. Ara bé precisament aquesta gran capacitat, per a un miler de persones, fa que moltes de les activitats que s'hi organitzen, dirigides a un públic reduït, donin la sensació de mal ubicades i que hi ha poca gent. Aquesta fredor d'un gran equipament amb poca gent juga en contra de la valoració d'algunes de les activitats que s'hi fan. Segurament si aquestes mateixes activitats es realitzessin en un espai de petit o mitjà format sortirien guanyant a causa del caliu de l'espai.

A Sant Pol l'espai de referència per realitzar activitats cíviques i culturals és la **Sala Polivalent**, al costat de l'Ajuntament i sota el Museu. Es tracta d'una sala d'unes bones dimensions per fer-hi activitats de petit format. Té una capacitat d'unes 100 persones de públic, i un petit escenari. S'hi fan reunions, conferències, festes, algun concert, i fins hi tot s'hi celebra el Ple Municipal.

D'antuvi, com a element positiu, cal destacar l'alt nivell d'ús de la sala. Ara bé aquest ús també es fa palès en la dificultat del seu manteniment. Fa anys que no es fa una inversió per a millorar les instal·lacions, de manera que es pot comprovar a simple cop d'ull l'important desgast que ha patit l'equipament. Tampoc compta amb un bon equipament tècnic, fet que en limita les possibilitats.

El Centre Cultural i d'Esbarjo és l'equipament escènic de major capacitat de la Vallalta, si no es té en compte el pavelló de Sant Cebrià. És un equipament propietat

⁵ Per veure el llistat d'equipaments ANNEX 2

del bisbat de Girona i està gestionat per una entitat cultural amb el mateix nom. L'equipament compta amb una petita sala als baixos, on en alguna ocasió s'hi ha fet exposicions d'arts plàstiques i alguna petita activitat, i un teatre de mitjana capacitat, al qual s'accedeix des del pis superior. Actualment acull algunes activitats com la programació de cinema d'autor; durant cinc mesos l'any, a l'estiu, s'hi programa cinema infantil a les tardes, i és on es representen els pastorets des de fa més de 10 anys. L'estat de les instal·lacions és d'incompliment de totes les condicions mínimes de seguretat donada l'antiguitat i deteriorament tant d'elements físics com de l'equipament elèctric. L'Ajuntament no hi ha intervingut amb inversió donat que és de propietat privada.

El **Museu de Sant Pol de Mar**, que no funciona com un museu amb exposicions permanents sinó com a sala d'exposicions, presenta les millors condicions expositives de la Vallalta. De fet és l'únic espai expositiu pensat com a tal, ja que altres exposicions es fan en espais en els quals la seva activitat és alguna altra. Es tracta d'una sala diàfana al primer pis sobre la sala Polivalent, un emplaçament que es presenta com a poc idoni per a una sala d'exposicions per la dificultat d'accés i per no formar part d'un itinerari de passeig sinó que hom hi ha d'anar expressament.

L'espai el gestiona l'entitat Amics de les Arts, i s'hi fan 3 o 4 exposicions l'any. Enguany l'activitat s'ha aturat donat que s'hi estan fent millores estructurals. En situació de normalitat s'obre els caps de setmana i s'hi programen exposicions, sobretot d'artistes locals, i s'edita un bon catàleg.

Cada any es fa una exposició amb una selecció de les més de 600 obres de fons que té l'entitat. Un fons que es classifica en quatre grups: un primer grup punteja notes històriques: el paisatge simbolista de Joan Vidal Ventosa; l'escena afrancesada de Ramon Casas; Carlos Vázquez Úbeda; Nicolau Raurich i Alexandre Cabanyes. El segon, conté obres tardanes del primer terç del segle passat, de la generació noucentista, alguns exemples són: Alfred Figueras; Bosch Roger i Pere Créixans. El tercer, de l'òrbita realista destaquen obres de: Josep Roca Sastre; Miquel Ibars; Ignasi Mundó i Jordi Curós. Finalment, el pas cap als informalistes queda representat per: Josep Mª de Sucre; Abel Vallmitjanes i culminaria amb obra gràfica de Antoni Tàpies i Antoni Clavé.

Espais amb potencialitats per a la cultura

Per tenir una visió complerta dels espais de la cultura a la Vallalta és necessari dedicar part de l'anàlisi a aquells espais i equipaments que esdevenen elements claus de la planificació cultural des d'una perspectiva transversal. Esdevenen determinants per dues motivacions diferenciades: d'una banda, per la seva activitat actual i la seva aportació a l'activitat cultural, i de l'altra, per les potencialitats futures que expressen els canvis d'usos i trasllats d'activitats que en major o menor grau hi ha planificats.

En els tres municipis s'han fet activitats com concerts de música clàssica o gospel a les seves Esglésies o ermites. Normalment, a causa de la bona acústica i la qualitat de les propostes musicals, aquests concerts han estat molt ben valorats pels qui n'han pogut gaudir. A més cal recordar que l'orgue de l'església de Sant Cebrià fou construït per Blancafort, fet que li aporta un afegit de valoració del patrimoni local. Uns altres espais que s'usen amb finalitats culturals als tres municipis són els CEIP, en el cas de Sant Pol

s'hi fa l'Escola de Música, i en el cas de Sant Cebrià en algunes ocasions s'ha usat el gimnàs del CEIP.

A Sant Pol hi ha dos equipaments sobre els que pivoten les principals expectatives d'oferta de serveis, Ca l'Arturo i les Escoles, actual Llar d'infants. Ambdós depenen en bona mesura de la finalització de la construcció de la nova Escola Bressol per quedar alliberats dels seus usos actuals. Un altre espai, que requereix una anàlisi acurada és la Casa Coromines, un equipament amb moltes potencialitats però sobre el qual cal anar llimant diferències.

Ca l'Arturo és un edifici de tres plantes que actualment divideixen les tres activitats que s'hi desenvolupen. A la planta baixa hi ha part de la Llar d'Infants. A la planta central hi ha el taller de pintura, i a la superior s'hi fan tallers diversos, i s'usa com a espai polivalent. També compta amb un acollidor pati interior. Tot aquest equipament, segons s'explica en el Pla Local de Joventut, anirà destinat a centralitzar els serveis juvenils. El projecte inclou un punt d'informació i recursos juvenils a la primera planta, un espai per a tallers, cursos, xerrades i actuacions de petit format a la segona i un casal de joves a la tercera, concebut com un lloc de trobada i espai de dinamització.

L'espai central de la Llar d'Infants està situat a un l'edifici modernista conegut com **Les Escoles**, construït a principis del segle XX i dissenyat per l'arquitecte Ignasi Mas Morell. Per tant es tracta d'un edifici patrimonial d'important valor arquitectònic, del qual s'han iniciat els tràmits per declarar-lo Bé Cultural d'Interès Local. Properament el servei d'escola bressol es desplaçarà a una nova ubicació de manera que l'edifici quedarà alliberat de les funcions actuals. Per les seves característiques d'il·luminació natural i capacitat d'espai, es presenta com un lloc ideal per instal·lar-hi una biblioteca, i per això s'ha demanat finançament des de l'Ajuntament a la Diputació de Barcelona. De fet, hi ha un consens ampli que aquest és el seu ús més adequat. Ara bé, també hi ha veus que diuen que mentre no arribi el finançament adequat s'hi poden fer transitòriament altres activitats.

Cal tenir present que al davant de Les Escoles s'hi construirà el nou CAP; a l'altra cantonada, a l'edifici conegut com "hostalet", una residència geriàtrica i, finalment, a l'actual dispensari, molt proper, hi anirà la Policia Local, de manera que d'aquí a uns anys aquesta zona es perfila com un centre d'equipaments de centralitat local. Una dada que cal tenir en compte, perquè si es vol potenciar aquesta idea s'ha d'instal·lar una activitat que generi moviment i vagi destinat a un públic ampli que en garanteixi un bon nombre d'usuaris.

Per acabar de visualitzar tot el mapa d'equipaments de Sant Pol que poden tenir una perspectiva cultural s'ha de parlar del **L'espai** de la gent gran i del **Sindicat Agrícola**. El primer és un espai privat finançat per "La Caixa" que actua com a punt de trobada de la gent gran del poble, i és on assaja el Cor Germanor i s'hi fan alguns cursos d'alfabetització. El segon és un espai que actualment s'utilitza com a magatzem municipal i s'hi guarden els gegants i altres figures, però que pot tenir altres potencialitats futures.

El **Casal de Cultura i Joventut** de Sant Cebrià recentment ha millorat els serveis amb la contractació d'una persona que en garanteix l'obertura i dinamització de dimarts a diumenge durant tres hores a la tarda. Aquest equipament ha estat fins avui un espai contenidor d'activitats diverses, ara també hi ha la ràdio municipal, i no ha

tingut uns usos massa definits. El Casal no compta amb cap espai de gaire cabuda i, per tant, no es pot plantejar com un espai per desenvolupar activitats amb públic. Les principals línies de treball actuals són l'acostament d'Internet als més joves, la recuperació i transmissió de tradicions de memòria històrica, i orientar el servei per formar part de la xarxa de punts d'informació juvenil. Altres activitats que s'hi realitzen són les classes de l'Escola de Música de Sant Pol i Sant Cebrià i un curs de guitarra. Finalment, és important la millora de l'actual accés, ja que la plaça del davant del Casal no està urbanitzada.

Un equipament important per a la gent gran de Sant Cebrià és el **Casal d'Avis**. És un punt de trobada de la gent gran del poble. Allà s'hi han organitzat algunes exposicions, tot i que les funcions que desenvolupa són més lúdiques que no pas culturals.

Finalment, a Sant Cebrià, els equipaments que expressen més potencialitats pel que fa als seus usos són els relacionats amb el **CEIP Pi Gros**. En aquest centre hi ha dos espais on s'hi podrien desenvolupar projectes. Un primer és la biblioteca del centre, que com a virtut important compta amb un accés independent respecte la resta de l'equipament, i per tant és un espai on s'hi podrien fer activitats o oferir serveis. L'altre espai important és el gimnàs. Allí ja s'hi han fet algunes activitats organitzades des de l'Ajuntament. Evidentment necessitaria una adequació tècnica per fer compatible les funcions de gimnàs amb la de sala polivalent, però les seves dimensions i capacitat per a unes 250 persones, indiquen que aquesta és una bona via a explorar.

A **Sant Iscle**, hi ha dos projectes, d'execució immediata, relacionats amb equipaments que poden ser importants per l'esdevenir de la política cultural del municipi. Per una banda està la construcció d'un nou CEIP, un centre educatiu que estarà dotat de noves instal·lacions que poden tenir una lectura cultural pel que fa als seus usos. L'altre equipament és l'antic ajuntament i dispensari. En aquest espai està planificat ubicar-hi un nou dispensari mèdic, a la planta baixa, mentre que a la planta primera quedarà un espai de trobada i reunió per a entitats.

Finalment, a Sant Iscle hi ha el **Centre d'Informació del Parc Montnegre–Corredor**, als baixos de l'Ajuntament, on s'ofereix informació sobre el parc i el municipi. La seva obertura és exclusivament els diumenges al matí, però és un bon punt de referència i consolida Sant Iscle com a "porta del Montnegre", ja que des d'aquest punt s'organitzen sortides i activitats divulgatives.

Finalment, també és important destacar que hi ha **una sèrie d'espais exteriors** que s'han consolidat com a espais de referència per fer-hi algunes activitats culturals. Per exemple, la Fira Alternativa de Sant Pol està molt arrelada al Parc del Litoral, o les activitats com el Sant Pol Rock i d'altres que es fan a la Punta. Els entorns del pavelló, a la zona esportiva de Sant Cebrià també és on es desenvolupen activitats, tot i que a la plaça de l'església, les vistes que ofereix com a mirador també s'ha mostrat com un bon espai per a fer-hi activitats. Al Parc Puigverd s'hi fa cada any la Festa de la Solidaritat, organitzada per Sant Cebrià Solidari. A Sant Iscle l'espai exterior de referència és Dones d'Aigua, on des de que es va tornar a obrir al públic s'hi organitzen activitats. També a Sant Iscle és important el Poliesportiu, que és descobert i on per exemple s'hi fan els balls de Festa Major.

2.2.3. Recull de visions culturals

L'associacionisme entre la tradició i la innovació

A la Vallalta es troben tres realitats associatives⁶ diferents segons el municipi de què es parli, encara que hi ha característiques comunes com ara l'atomització, en diferents graus, de les associacions o l'existència d'entitats que per la seva pròpia activitat no troben un clar relleu generacional.

Ja han aparegut entitats que prenen tot el territori com a àmbit de treball, de manera que comença a haver una realitat que l'uneix amb xarxa associativa, tot i que encara de manera incipient i dèbil. El CESC, ha tramitat a la Generalitat el canvi del seu àmbit de treball per passar a ser supramunicipal. L'argument principal és que no es pot deslligar la recerca històrica dels municipis de la unitat territorial de la Vallalta. Entre moltes raons perquè els lligams familiars i patrimonials són clars entre els tres municipis. L'altra entitat que tal i com indica el seu nom actua en tot el territori és la Infernal de la Vallalta. Una entitat jove, que té vinculacions més clares a Sant Cebrià i Sant Pol que no pas a Sant Iscle, i que participa en els correfocs de les festes majors d'aquests pobles.

Finalment cal apuntar el treball per la preservació del medi natural que fa l'Associació de Defensa Forestal, que també té a tota la Vallalta com a àmbit territorial, i que es proposa fer a més de tasques de vigilància i conservació, algunes activitats o accions divulgatives de l'entorn com la senyalització i recuperació d'antics camins.

A **Sant Pol**, es poden identificar tres sectors que aglutinen diferents entitats. No es tracta de sectors enfrontats sinó de tradició i interessos diferents. El més tradicional és el que aglutina aquelles entitats "de sempre", molt vinculat a la cultura tradicional. Aquí s'inclou l'entitat del Centre Cultural i d'Esbarjo, el Cor Germanor, la Comissió de Festa dels Reis, la Colla Gegantera, i altres entitats que han anat creant pòsit en la realitat social del municipi. Un segon sector es pot identificar amb aquella gent que s'activa entorn a propostes artístiques i diades concretes com els Amics de les Arts, als que generacionalment els segueixen primer els de la Penya Xíndries i després el Pipa Club o la Penya K-1. Finalment, un tercer grup d'entitats i persones són les de l'entorn del GOM (Grup d'Opinió Mediambiental) on a més de l'expressió artística a les seves activitats s'hi suma una intencionalitat de reflexió, debat i contacte amb inquietuds socials actuals.

Aquests tres sectors, que conviuen sense problemes representen un actiu cultural de primer ordre pel municipi. Generen activitats d'alt nivell i en alguns casos d'un alt èxit de públic. Ara bé, el que també es detecta és que cadascú organitza les activitats pensant en el seu públic i hi ha molt poc traspàs d'un sector a l'altre. Tot i així la **Fira Alternativa de Sant Pol**, organitzada per un d'aquests sectors, s'ha consolidat, en les seves deu edicions, com un referent per a tot l'Alt Maresme. Així, durant els tres dies de programació d'activitats (unes 30 o 40) i de fira d'artesans (unes 50 o 60 parades) al Parc de Litoral, tot el poble s'hi trasllada i s'hi pot veure tot tipus de públic

⁶ Per veure el llistat d'entitats ANNEX 2

donada la diversitat de l'oferta. Aquest és un exemple d'innovació tant en els continguts com en la forma d'organització. En els continguts perquè es pretén aprofundir en anàlisi i reflexió sobre la realitat social. En l'organització perquè es defuig de models tradicionals, i es compta amb una xarxa de suport viva i variant que any rere any configura el que serà la fira.

A **Sant Cebrià** la realitat associativa és característica d'un poble força tancat en ell mateix. L'allau de població nouvinguda ha comportat un tancament del teixit associatiu local vinculat als habitants del nucli urbà. Igualment, un cert nivell de conflictivitat política els últims anys ha provocat un augment de l'atomització de les relacions associatives. L'assistència als actes depèn de l'entitat que l'organitzi i fins i tot de la regidoria que l'organitzi o doni suport. Aquests actes, sigui qui en sigui l'organitzador, acaben normalment amb algun tipus d'àpat. Els Brasers, organitzen aquestes activitats relacionades amb el menjar amb un notable èxit de públic.

A **Sant Iscle** l'entitat que aglutina a més gent és la dels Cantaires, que canten les Caramelles i organitzen la reconeguda Cantada d'Havaneres. Aquest és un poble de llarga tradició associativa, una tradició que ha portat a poder disposar actualment d'un espai tan important per al poble com és El Casal, que sorgí de la iniciativa d'una entitat local. A Sant Iscle hi ha un sector de gent que col·labora de manera constant amb l'Ajuntament, que és qui està liderant actualment la majoria d'iniciatives. L'Ajuntament, doncs, treballa llançant propostes i iniciatives, tot intentant que la gent s'hi enganxi i funcionin autònomament com a entitat. Així s'està apostant per consolidar grups de gent entorn a iniciatives de caràcter familiar i d'intercanvi generacional, apostant per l'arrelament al poble dels més petits. S'està avançant en aquest sentit amb expressions de cultura tradicional catalana mirant de consolidar un grup de timbalers, grallers i geganters amb la construcció d'uns nous gegants per al poble.

A l'únic dels tres municipis que hi ha una estructura d'intercanvi entre entitats és a Sant Pol, on hi ha el Consell Municipal de Cultura. Aquest depèn de la convocatòria de l'ajuntament i passa períodes intermitents d'activitat. En diferents àmbits s'ha expressat que es podria intentar trobar espais de trobada i intercanvi entre entitats de tota la Vallalta per tal de millorar la coordinació i coneixement entre elles.

La formació artística una possibilitat de treball comú.

Des de la perspectiva de la formació artística s'han consolidat bons ponts de comunicació entre els municipis de la Vallalta i en especial entre Sant Pol i Sant Cebrià. Un element clau per poder fer aquesta afirmació és **l'Escola de Música** de Sant Pol i Sant Cebrià.

Aquesta escola, que fa cinc anys va iniciar la seva activitat, s'ha consolidat com a oferta formativa a Sant Pol i enguany ha començat a treballar a Sant Cebrià. L'Escola ha anat construint un claustre de professors molt qualificat i capacitat, intentant i aconseguint coherència en el recorregut pedagògic. Nou són els professors de l'escola, que en total imparteixen una setantena d'hores de curs a la setmana, repartides entre ensenyaments de piano, violí, flauta, saxo i guitarra.

Actualment les classes es fan majoritàriament al CEIP i a una aula a sobre l'Arxiu Municipal a Sant Pol, i al Casal de Joventut de Sant Cebrià. El finançament és del 60%

per part dels pares i el 40% dels municipis, però s'està treballant per a rebre el certificat que reconegui els estudis i per tant també el finançament de la Generalitat, passant a ser a terços. Dels 130 alumnes un centenar són de Sant Pol i una trentena de Sant Cebrià, dels quals només 5 reben classes al seu poble.

Un dels grans objectius de l'Escola de Música és comptar amb un espai propi, tant per facilitar-ne la gestió com per tenir un cert reconeixement a la seva tasca pedagògica. La voluntat és avançar cap a independitzar-se dels espais del CEIP, tot i la bona entesa actual, per tal de que es visualitzi més com un centre d'ensenyaments musicals i menys com una activitat extraescolar.

Un altre servei de formació que hi ha a Sant Pol, en un edifici municipal és el **Taller de Pintura**. Aquest taller, que compta amb un professor i una dotzena d'alumnes, abans estava al mateix Museu, però es va veure que les activitats eren incompatibles i es va traslladar. Actualment ocupa la segona planta de Ca l'Arturo, de manera que quan es transformi aquest equipament en un de juvenil, el taller s'haurà de traslladar novament. Val a dir que com a criteri, no sembla massa recomanable que l'activitat que genera el taller tingui tant d'espai ocupat per a unes poques hores a la setmana, de manera que caldrà ser imaginatiu en la solució.

A Sant Cebrià a més de la tasca de l'Escola de Música, també s'hi fa un **curs de guitarra**, treballat separatament de l'escola. En aquest curs, amb menys aspiracions pedagògiques, hi ha una dotzena d'alumnes de diferents edats, tot i ser el primer any que es fa.

A Sant Iscle, que de moment no participa en l'Escola de Música, tot i que no es descarta fer-ho en un futur, l'aposta formativa que ha tingut més èxit en quant a disciplina artística ha estat el **taller de teatre infantil** que imparteix l'actriu Rosa Gàmitz. Aquest taller, que segueix la línia de treball de l'Ajuntament d'oferir serveis per als més petits, compta amb uns 33 alumnes, algun dels quals ve d'altres pobles. S'intenta d'aquesta manera recuperar la tradició teatral del municipi on fa un temps hi havia un grup de teatre que aglutinava força gent.

Les altres activitats formatives que es fan a Sant Iscle són la **Coral Infantil**, que coordina un professor de l'escola i que compta amb una dotzena d'alumnes, i el taller de pintura, que compta amb una desena d'alumnes tant infants com adults.

El patrimoni històric i natural font de inspiració per a la creació.

La riquesa natural i la preservació d'elements de memòria històrica col·lectiva de la Vallalta⁷ ha estat un element central per a la inspiració dels creadors i creadores d'aquest territori. Una inspiració creativa que beu també de la tradició de visitants il·lustres de la cultura i política catalana que han tingut una relació més o menys directa amb la Vallalta, i més en concret amb Sant Pol, com van ser Pere i Joan Coromines, Amadeu Vives o Carrasco i Formiguera.

⁷ Per veure elements patrimonials ANNEX 2

La Vallalta doncs, ha estat un punt de trobada de la tradició rural i marítima de la comarca. Això s'expressa en tradicions i en elements arquitectònics tan paradigmàtics d'aquesta realitat com la masia de **Can Villà**, la masia catalana documentada més propera al mar, tot i que la seva activitat principal era rural, de la qual s'han iniciat el tràmits per ser declarada Bé Cultural d'Interès Local.

Aquesta dialèctica a tres bandes, natura – tradició – creació, també s'expressa en la creació contemporània. Les textures, les fonts d'inspiració de les que beu l'obra pictòrica i literària d'un autor reconegut i contemporani com **Perejaume**, ajuden a visualitzar aquesta simbiosi entre la terra i la creació artística. Una simbiosi que també s'expressa en l'obra d'autors locals de menys recorregut però d'obra interessant com Josep de Ca l'Estrany.

Les llegendes, com la de "**dones d'aigua**" afegixen un cert misticisme en la relació dels tres pobles amb el massís del Montnegre, on era tradicional passejar durant els caps de setmana i on s'han inspirat moltes obres d'importància artística. Altres llegendes i històries de tradició oral que expliquen els més grans dels pobles mostren la riquesa de la cultura oral que encara existeix i que no s'ha de deixar perdre.

Així doncs, diverses persones relacionades amb el món de la creació viuen actualment en els tres pobles de manera que hi ha un potencial i un capital artístic que cal valorar. Persones que en moltes ocasions s'han mostrat disposades i obertes a la col·laboració en activitats dels pobles.

En aquesta simbiosi d'història, natura i creació cal fer un especial esment a dues entitats que treballen aquests àmbits. D'una banda el **Centre d'Estudis de Sant Cebrià**, que ha desenvolupat una tasca importantíssima de recopilació i arxiu de documents, amb una important secció de partitures musicals, i que edita el butlletí de divulgació històrica "Vall-alta". De l'altra, la tasca dels **Amics de les Arts de Sant Pol de Mar**, que han aplegat un catàleg de pintura molt coherent gràcies a importants donacions. Dins d'aquesta col·lecció de més de sis-centes obres n'hi ha una bona part que il·lustren aquesta relació entre natura, història i tradició com a elements inspiradors de l'art local.

Tot aquest patrimoni històric i natural que ha trobat el reconeixement dels creadors de la zona ha tingut, en canvi, un reconeixement intermitent per part de les institucions i la ciutadania en general, sense una política clara pel que fa al patrimoni. A Sant Cebrià sí que s'ha fet un Pla Especial de Protecció d'Edificis i Elements, aprovat l'any 2000, i també la tasca de divulgació del CESC amb itineraris com el de les vinyes, tot i que per exemple mai s'ha fet un esforç clar per recuperar les restes de poblats ibers trobades en diferents espais. A Sant Iscle la situació és similar, la riquesa de les masies sí que s'ha vist reconeguda en alguna publicació, tot i que no s'ha fet un treball a fons en el tema patrimonial. Finalment Sant Pol, sembla que està millorant alguns aspectes ja que s'ha reclamat a la Generalitat que es reconegui com a Bé Cultural d'Interès Nacional el Jaciment romà del Morer, i s'ha fet aflorar la importància de la torre Martina a la zona arqueològica del Farell. En aquest sentit, els serveis tècnics municipals van elaborar el 1995 un Catàleg d'elements arquitectònics amb diferents graus de protecció. La "Refosa de les normes del Pla Especial de Protecció d'Edificis i Elements i catàleg complementari" es va actualitzar al 2002, i actualment és vigent.

La via de l'acord per als projectes culturals estratègics

A la Vallalta hi ha una sèrie d'equipaments i espais de caràcter privat que per les seves potencialitats poden esdevenir elements centrals de la realitat cultural dels tres municipis. A Sant Pol, el Centre Cultural i d'Esbarjo i la Casa Coromines són dos equipaments que necessiten la confluència de diferents interessos. A Sant Cebrià la negociació amb el món privat pot ser una possible solució a l'actual manca d'equipaments. I a Sant Iscle les potencialitats que té Dones d'Aigua no s'han acabat d'explotar.

Pel que fa al **Centre Cultural i d'Esbarjo**, el deteriorament i la manca de seguretat de les instal·lacions fa que urgeixi trobar un camí que porti a la renovació total de l'edifici, propietat de la parròquia, que depèn del Bisbat de Girona. L'Ajuntament i l'entitat que el gestiona tenen un bon nivell de relació, es cedeixen espais i l'ajuntament recolza iniciatives de l'entitat. Aquesta bona entesa fa preveure que pot haver un acord ràpid per a solucionar l'estat actual, ja que és voluntat de les tres parts recuperar aquest espai històric del poble. Tot i això, cal apuntar que quan hi ha elements patrimonials, els acords necessiten d'una cert temps per a treballar-hi i d'una maduració en la qual totes les parts s'hi trobin còmodes.

La qüestió de la **Casa Coromines** és diferent, ja que aquest és un projecte que neix d'un acord que ha passat per diferents situacions de distanciament i acostament de postures que han provocat l'alentiment de la posada en marxa. La Casa Coromines és actualment propietat de la **Fundació Pere i Joan Coromines**. Aquesta fundació, integrada per diferents patrons vinculats a la família Coromines, per l'Ajuntament de Sant Pol i fins fa poc temps per la Universitat de Girona, gestiona tot el llegat deixat tant per Pere Coromines com pel fill Joan Coromines, i té com a objectiu a més de la preservació d'aquest llegat, amb una important biblioteca, seguir amb les feines d'investigació sobre la llengua catalana. No hi ha un projecte consensuat sobre els usos d'aquest equipament. Els dos models que es proposen, tot i no ser contradictoris, tenen com a punt conflictiu el major o menor lligam de l'equipament amb el municipi. El primer model, defensat pels patrons de la Fundació vinculats a la família Coromines, proposa un centre d'estudi rigorós, especialitzat, i molt abocat a la recerca. L'altre model, defensat des de diferents veus del municipi, proposa una major obertura i que la inversió feta per l'Ajuntament reporti serveis per als habitants de Sant Pol. Aquesta divergència de postures i fets, com que la Universitat de Girona hagi quedat fora del projecte, han provocat que la seva posada en marxa es retardi i no estigui prevista fins a finals d'any. Aquest equipament serà un punt important de projecció exterior i d'orgull interior de Sant Pol quan comenci a funcionar, de manera que caldria no frustrar expectatives en cap dels sentits aconseguint una definició clara i definitiva de les funcions de l'equipament.

La manca d'equipaments culturals i d'altres tipus a **Sant Cebrià** és evident si a més es té en compte el creixement poblacional que ha patit. Sant Cebrià compta amb un important patrimoni arquitectònic, tot en mans privades, que és una bona mostra de la tradició rural del municipi. Aquesta doble realitat de necessitat d'espais i de l'existència d'aquest patrimoni fa que al posar-les en relació s'obri una via a investigar.

A Sant Iscle, en el Parc Natural del Montnegre–Corredor hi ha el paratge conegut com a **Dones d'Aigua**. Es tracta d'un gran espai privat amb un Casalot noucentista, Ca l'Oller, d'una riquesa paisatgística impressionant. Un entorn privilegiat on la cultura i la

natura es troben indefectiblement. Les aigües de les fonts i basses recorden la llegenda de dones d'aigua i l'entorn ha servit d'inspiració per a l'obra de molts creadors. L'actual propietari ha invertit en la seva conservació i es mostra obert a la col·laboració per tal que des del respecte, el màxim de gent pugui gaudir d'aquest paratge. En una esplanada hi ha un espai escènic amb cabuda per uns 1000 espectadors. Aquí s'hi fan les actuacions de la Primavera de les Arts i altres activitats a les que el públic acudeix tant per la qualitat de les propostes com per gaudir de l'entorn.

Finalment, unes altres activitats que posen en relació el patrimoni amb les expressions artístiques i que requereixen d'un cert grau d'acord són els concerts que en algunes ocasions es programen a les esglésies i ermites de la Vallalta. A Sant Pol, a l'ermita de Sant Pau s'hi fa el cicle de concerts d'estiu, de música clàssica amb intèrprets d'alt nivell. A Sant Cebrià i a Sant Iscle també s'han organitzat alguns concerts a dins les esglésies i sempre han estat molt ben valorats. A Sant Cebrià a més es compta amb un orgue construït per Blancafort, un constructor d'orgues de prestigi internacional.

La comunicació, una aposta als tres municipis

Una de les apostes dels tres Ajuntaments on hi ha més coincidències és en l'esforç per a millorar la comunicació tant de les institucions com de les entitats amb tota la ciutadania. Per fer-ho, des de cada Ajuntament s'han dut a terme diferents iniciatives comunicatives que miren de complir un doble objectiu: d'una banda, informar, que arribin a tots els habitants notícies sobre allò que passa al poble o sobre mesures que ha pres el govern; i de l'altra, afavorir un major coneixement de la realitat de cada poble per tal de mantenir un orgull de pertinença, la cohesió tradicional del poble, i donar a conèixer als nouvinguts les virtuts del poble que els acull de manera que aprenguin a sentir-se'l seu i a apreciar-lo.

Els mitjans de comunicació que es posen a l'abast del ciutadà són tant escrits com radiofònics. Hi ha ràdio municipal a Sant Cebrià i a Sant Pol. La primera compta amb el voluntariat per a realitzar les seves emissions. La segona, més professionalitzada, té externalitzada la seva gestió en una empresa. Actualment està emetent de forma provisional tot esperant solucionar temes burocràtics i d'antenes.

En quant a publicacions escrites cada poble edita la seva revista. En el cas de Sant Cebrià la revista s'anomena *Recull* i es publica uns tres cops l'any, s'edita des de la regidoria de cultura, mentre que la ràdio depèn de la regidoria de comunicació. Un cas similar és el de Sant Iscle, en el que també la regidoria de cultura coordina l'edició d'una revista, *Santiscle*, que també apareix tres cops l'any de mitjana. La diferència entre una i l'altra és un contingut més polític i institucional del *Recull*, mentre que *Santiscle* compta amb més col·laboracions externes.

A Sant Pol s'editen dues publicacions diferents. El Butlletí *l'Ajuntament Informa* responen a l'objectiu d'informar de l'acció de govern i d'establir una relació comunicativa Ajuntament–ciutadania. La Revista *El nou Santpolenc* es publica dues o tres vegades l'any amb continguts més amplis i diversos col·laboradors. També en aquest cas les responsabilitats en cadascun dels mitjans de comunicació recauen en regidories diferents. Mentre la ràdio depèn de la de cultura, *El nou Santpolenc* i el Butlletí depenen d'altres àrees municipals.

Altres elements de comunicació importants són les webs dels ajuntaments, de les quals la de Sant Pol ja fa temps que funciona correctament, mentre que la de Sant Cebrià s'ha millorat i actualitzat recentment aconseguint un avenç qualitatiu important. A Sant Iscle la pàgina web està en construcció.

Pel que fa a agendes culturals hi ha l'agenda *Va de cultura*, que es publica mensualment i és iniciativa de la Llibreria la Llopa de Calella i publica informació de Sant Pol, Calella, Pineda, Santa Susanna, Malgrat, Tordera, Palafolls, i excepcionalment d'altres municipis de l'alt Maresme. A Sant Iscle també s'edita en forma de tríptic una agenda cultural trimestral de les activitats que es fan al municipi.

No hi ha cap publicació que es faci per a tota la Vallalta. Tot i que fa uns anys hi va haver iniciatives que sí que podien haver esdevingut una publicació de referència per a tot el territori. Un exemple d'això és la revista *La Corda*, un projecte conjunt dels Amics de les Arts i del Pipa Club de Sant Pol, que es presentava amb el subtítol: Revista recreativa de la Vallalta.

2.3. SÍNTESI DEL DIAGNÒSTIC

2.3.1. Anàlisi externa

Amenaces

La disposició radial de l'àrea metropolitana de Barcelona juga en contra d'una relació més fluïda amb les comarques gironines. Tot i estar a la mateixa distància de Girona que de Barcelona, la dinàmica territorial, potenciada per les limitacions en el transport tant del tren (necessitat de fer transbords per arribar a Girona) com de l'autopista (amb acabament a Tordera), fan que la Vallalta es relacioni molt més, i gairebé exclusivament, amb la primera que amb la capital gironina.

El gran creixement de població crea noves necessitats de serveis, i dificulta la cohesió social, donada la manca d'arrelament dels nouvinguts al territori i la poca relació veïnal que s'estableix a les noves zones urbanes. La importància del creixement poblacional fa que ara s'estigui parlant de serveis mínims, és a dir d'urgències com els subministraments, i no de serveis amb un valor afegit en la millora de la qualitat de vida.

S'han perdut tradicions de la vida de poble. Els canvis en els models de comportament en la gestió i valoració dels temps han afectat les característiques de la vida dels pobles. Tradicions que tenen a veure amb el temps de lleure i amb el ritme dels pobles s'han anat perdent, tot modificant els patrons de comportament, i això és viscut amb un cert malestar.

La urbanització extensiva del sòl que s'ha produït sobre tot a Sant Cebrià provoca el deteriorament paisatgístic i mediambiental de l'entorn. De manera que afecta a una de les principals riqueses de la zona, el patrimoni natural.

L'augment de la mobilitat laboral, característic de la societat actual, és un factor que pot accelerar la conversió dels tres municipis en municipis dormitori.

La proliferació d'àrees lúdiques i comercials a l'entorn provoca que s'augmenti la tendència a agafar com a referent d'aquest tipus d'activitat a altres municipis i centres comercials més propers a Barcelona o Mataró, afectant l'oferta local i la valoració de les activitats del territori.

La pèrdua de pes dels sectors econòmics tradicionals de la Vallalta, que porten gairebé a la desaparició d'alguns oficis, suposa un canvi en la relació dels habitants amb la natura. Cada cop queden menys pagesos i pescadors. Això juga en contra del manteniment d'una certa identitat dels tres municipis.

L'endarreriment en els serveis vinculats a les noves tecnologies, com l'arribada de la banda ampla o la cobertura per a la telefonia mòbil, fa perdre atractiu per la instal·lació de serveis i empreses d'un valor afegit elevat en el municipi. Igualment provoca una desconexió dels processos de canvi que es donen a altres zones més properes a l'àrea metropolitana.

Oportunitats

La situació geogràfica de la Vallalta és privilegiada des de moltes perspectives. D'una banda per estar tan a prop del mar i la muntanya que fa que es pugui gaudir de paisatges molt rics i diferents, i de l'altra, per la equidistància amb Barcelona i Girona, amb les ofertes de serveis que això representa.

La distància i el límit de la segona corona metropolitana fa que no s'hagi seguit el model poblacional del Baix Maresme. Tot i les dinàmiques de creixement poblacional actual, aquesta zona ha quedat preservada de fenòmens més agressius que es van donar als anys 60 i 70 al Baix Maresme, de manera que les diferències de població i densitats encara són notables.

La participació dels municipis en diferents consorcis i organismes supra-locales fa que es potenciï el treball en comú i que es consolidi una cultura de treball relacional important. Aquest fet situa la Vallalta com a nòdul d'algunes xarxes, i beneficia la planificació i creació de sinergies. En aquest sentit exemples clars d'aquest tipus de treball són els acords amb el Consorci del Parc Natural del Montnegre-Corredor, o la participació de Sant Pol en el "Pla estratègic del Litoral" del Consorci El Far.

La millora de la comunicació que suposa l'autopista del Maresme (C-32) ha fet augmentar l'atractiu dels tres municipis com a lloc per viure-hi, ha afavorit la instal·lació d'indústries en els polígons, i ha connectat els habitants de la Vallalta amb els serveis que ofereix l'àrea metropolitana.

L'increment de població ha rejuenit la piràmide poblacional. La població nouvinguda que s'instal·la en noves urbanitzacions respon força a un perfil de parelles joves en edat fèrtil, que surten de Barcelona i l'Àrea Metropolitana a la recerca d'un habitatge més assequible i que ofereixi qualitat de vida. Això fa que tot i haver un cert envelliment de la població els índexs siguin molt inferiors a la resta de Catalunya. Tot i

així, cal anotar que tot i que la piràmide de població recull aquest rejuveniment, molt jove dels pobles marxa a viure a fora.

La transformació de segones a primeres residències humanitza els entorns urbans i fa aflorar demandes que poden ser revulsius per avançar en els canvis i reptes que han d'afrontar els municipis.

La millora de l'oferta educativa, que respon tant a demandes històriques com a les necessitats de la nova població, crea bones expectatives per a la consolidació d'altres serveis vinculats a l'educació i la cultura.

2.3.2. Anàlisi interna

Debilitats

La poca relació actual entre els tres municipis, entre les seves entitats i població. Des de fa força anys s'ha perdut la clara relació que havia existit entre els tres municipis de la Vallalta. La manca d'un transport públic que els uneixi, i el desenvolupament de serveis educatius propis en cada municipi, en dificulta els fluxos que en altres moments havien existit.

La manca d'equipaments específicament culturals dificulta la consolidació d'activitats i l'oferta de serveis. Aquesta manca d'equipaments, no es dona a Sant Iscle i és més accentuada a Sant Cebrià que a Sant Pol. Ara bé, cal assenyalar que aquesta mancança és un factor limitador bàsic per a un desenvolupament normalitzat de la vida cultural de cadascun dels municipis.

La poca experiència i tradició en l'organització d'activitats conjuntes, fa que encara hi hagi por i alguns recels a l'hora de pensar en projectes i activitats per a tota la Vallalta. No hi ha el costum de pensar en la Vallalta com a àmbit de treball quan a una entitat o Ajuntament se li acudeix un projecte.

Cada municipi té una idiosincràsia pròpia pel que fa tant a la seva tradició com a la realitat associativa. L'existència de tres realitats associatives molt diferenciades i el tap generacional que hi ha en alguna d'elles dificulta l'establiment de ponts de relació entre les entitats dels tres municipis.

Poca definició de la política cultural. Tot i que hi ha diferències importants entre els tres pobles, es pot afirmar que la política cultural feta fins avui cau sovint en la improvisació i manca de planificació. A més a cada municipi s'ha donat importància a aspectes diferents i les activitats prioritzen públics diferents, de manera que el lligam entre les tres pràctiques és difícil d'establir.

Insuficients recursos destinats a la política cultural. Les estructures tècniques i de participació als ajuntaments són força dèbils, a excepció de Sant Pol, de manera que l'activitat diària dona poc espai per a la planificació i la incorporació en xarxes culturals, i per a l'aprofitament dels serveis que ofereixen altres administracions. D'altra banda, els equilibris polítics han provocat en alguns casos que la repartició de competències esquarteri la unitat de polítiques culturals i de comunicació.

La manca de canals de comunicació conjunta dels tres municipis, dificulta la visualització de la Vallalta com a unitat territorial i provoca que els habitants dels tres municipis no coneguin les activitats i serveis que poden trobar a l'altre.

El poc treball en la conservació del patrimoni històric i natural, tot i que cal valorar algunes iniciatives privades, provoca que molta població no sigui conscient de la riquesa tant de la història com de l'entorn on viu. Això fa que sigui molt diferent l'orgull del sentiment de pertinença que hi ha entre els que sí que ho coneixen, els que són "del poble de tota la vida" i els nouvinguts.

Fortaleses

Existeix una història i uns corredors naturals que uneixen la Vallalta. La relació històrica entre Sant Cebrià i Sant Pol és més clara, tot i que els lligams familiars entre Sant Iscle i Sant Cebrià també són molt importants. La unió natural que representa la riera de Vallalta, que neix al Montnegre i que deixa els seus sediments al mar, a Sant Pol, és una realitat que uneix per sempre els tres municipis.

Millores pel que fa a la planificació estratègica a Sant Pol, que actualment està immers en l'elaboració del Pla Estratègic de Sant Pol de Mar, i recentment ha aprovat el Pla Local de Joventut.

L'existència d'equipaments privats amb potencialitats importants com ara el Centre Cultural i d'Esbarjo, la Casa Coromines (en aquest cas és semi-públic), o Dones d'Aigua a Sant Iscle, fa pensar en una gran quantitat de possibilitats de cara al futur.

Hi ha una bona capacitat d'entesa entre els Ajuntaments pel que fa a alguns serveis i les activitats mancomunades estan molt ben valorades. Experiències com la Primavera de les Arts, La Festa de la Maduixa, l'Escola de Música de Sant Pol i Sant Cebrià, i els serveis relacionats amb benestar social uneixen la Vallalta i mostren que el treball en comú dels tres ajuntaments funciona i és ben valorat pels usuaris.

La consolidació d'alguns projectes culturals són un bon pilar sobre els quals construir noves iniciatives. La bona marxa de l'Escola de Música ha fet estendre els serveis cap a Sant Cebrià, i fan de la formació un element a seguir potenciant; l'alt nivell de les actuacions de les Festes Majors (amb un esforç econòmic considerable a Sant Cebrià) ha fet incrementar les activitats entorn a aquestes dates; la Fira Alternativa de Sant Pol s'ha convertit en un referent per a tota la comarca.

La potent tradició associativa històrica als tres municipis ha creat un pòsit que fa que es pugui revifar algunes iniciatives i consolidar-ne de noves. Tot i haver tres realitats associatives diferents, i essent Sant Pol el poble que gaudeix de més bona salut en aquest sentit, la tasca per consolidar xarxes associatives no parteix d'una realitat difícil sinó que en tots els casos hi ha experiències i models a seguir.

L'existència de projectes de remodelació i creació d'equipaments comporta que hi hagi bones perspectives pel que fa a la millora de serveis. En aquest sentit hi ha projectes engegats o projectats que canviaran la perspectiva i els usos d'alguns equipaments: el canvi en la ubicació de la Llar d'Infants de Sant Pol, que allibera l'equipament de les Escoles i els baixos de Ca l'Arturo. A el primer s'estudia la conversió en Biblioteca i al segon, en casal de joventut; la imminent remodelació de

l'edifici de l'antic Ajuntament de Sant Iscle; l'ampliació del CEIP de Sant Cebrià o la construcció d'un de nou a Sant Iscle i Sant Pol.

A la Vallalta hi viuen molts creadors de diferents disciplines artístiques un fet potencialment interessant. Tot i que hi ha poques xarxes i espais de comunicació entre creadors de la Vallalta, en aquest sentit cal destacar la important feina dels Amics de les Arts de Sant Pol, l'existència d'aquesta quantitat de persones que es dediquen a la creació artística fa pensar en que la posada en comú i l'oferta d'espais d'intercanvi poden generar dinàmiques creatives de gran qualitat.

Bona tradició comunicativa en cadascun dels municipis. Tot i que no hi ha experiències de comunicació conjunta entre els tres municipis tots tres tenen una bona tradició per separat, amb l'edició de revistes o amb les ràdios municipals a Sant Pol i Sant Cebrià. Aquesta és una bona base per treballar projectes comunicatius conjunts.

3. ESTRATÈGIA

3.1. REPTES DE FUTUR

La Vallalta ha patit, els últims anys, canvis molt importants en l'estructura de la població, en l'economia, en la mobilitat, en les dinàmiques associatives, en els relleus polítics als ajuntaments, en els hàbits relacionals, i en un llarg etcètera de temes analitzats en el diagnòstic. Canvis que han tingut diverses conseqüències sobre la realitat de cada municipi i també a tota la Vallalta en general. Una realitat canviant que té efectes sobre tots els àmbits de la vida de les persones, i per això cal donar respostes des de diferents perspectives, salvant sempre la coherència.

La cultura es presenta com un àmbit d'una importància central quan els reptes plantejats, com és el cas de la Vallalta, tenen a veure amb la cohesió social i amb el servei a les persones. De l'anàlisi de la realitat de la Vallalta es detecten tres reptes centrals dels que se'n derivaran d'altres:

1. La gestió de l'important creixement de població.

L'increment de població que s'ha donat els últims anys a la Vallalta suposa noves oportunitats però també noves necessitats. La gestió d'aquesta dialèctica es pot resumir en tres reptes que es deriven del principal:

- **L'arrelament dels nouvinguts.** En tots tres municipis cal acabar amb la contraposició entre els qui són i els qui no són del poble. Totes les persones que hi viuen són del poble, hi portin més o menys anys. Ara bé, el repte és doble, es requereix un esforç d'obertura de les persones que hi porten més anys, mentre que cal un esforç de les nouvingudes per conèixer millor el lloc on van a viure. L'arrelament només es pot aconseguir si es posen espais d'intercanvi i relació mútua.
- **L'oferta de nous serveis per als habitants.** L'arribada de nouvinguts ha fet aflorar una sèrie de necessitats a les quals el municipi fins al moment no havia de donar resposta, o bé la població tenia assumit que no els podia demanar a l'Ajuntament, mentre que els nouvinguts que tenien aquestes necessitats satisfetes en la seva ciutat d'origen les reclamen com un dret.
- **El manteniment de l'atractivitat tot i el creixement actual.** Hi ha una situació dialèctica entre allò que atrau i els perills amb què es troben els municipis. Si per un costat la idea de la vida de poble, la tranquil·litat i les bones relacions de veïnatge són factors que atrauen a població, el mateix creixement de població posa en perill aquestes virtuts.

2. L'adequació dels equipaments existents i la inversió en equipaments nous.

Aquest repte té una clara relació amb el primer, que reclama la modernització dels serveis, tant de l'administració pública (Ajuntaments) com de l'estructura comercial i productiva privada. La modernització pel que fa als Ajuntaments suposa, doncs, la inversió en nous equipaments i la recuperació d'antics. Pel que fa al sector privat també un canvi de mentalitat i una obertura com la que s'ha produït amb la gastronomia és un bon camí a seguir.

3. La recuperació i consolidació de la Vallalta com a unitat relacional.

Hi ha història, lligams familiars i lligams naturals que uneixen la Vallalta però no hi ha hagut fins ara una aposta clara per la seva identificació com a unitat real a l'hora de crear i planificar serveis. Ara bé, en allò que s'ha fet es pot comprovar que aquest és un bon camí per al treball i per garantir un cert èxit en les propostes. Des de la societat civil, però també des dels Ajuntaments cal fer un esforç per enfortir els lligams. Uns lligams forts en una petita xarxa de tres municipis en què cada nòdul tingui una identitat clara i aporti valor afegit a la totalitat.

3.2. OBJECTIUS

1. Assolir majors graus de cohesió social i arrelar la població nouvinguda
2. Adequar la dotació en equipaments a les necessitats culturals
3. Planificar i gestionar conjuntament serveis i activitats per a tota la Vallalta
4. Millorar l'organització municipal per al desenvolupament i seguiment de polítiques culturals.

Aquests quatre objectius generals expressen unes voluntats sobre les quals es desenvoluparan els projectes proposats. Es proposen un seguit d'actuacions que no són la garantia de l'assoliment dels objectius, però que sí apunten possibilitats sobre les quals avançar de cara a la seva consecució.

Per a cadascun dels objectius generals es defineixen objectius específics que donen una dimensió més operativa i avaluable a les accions proposades. Per tal d'avançar en dos dels quatre objectius generals es proposa el desenvolupament d'un projecte estratègic, com una eina que visualitzi el compromís amb la consecució d'aquest Pla.

Finalment, es recomana definir un sistema d'avaluació anual de les propostes i nivell d'acompliment dels objectius. Un sistema que ha de servir perquè tant ajuntaments com els altres agents de la vida cultural de la Vallalta, puguin revisar i renovar el Pla, de manera que aquest esdevingui una eina útil, àgil i que perduri en el temps.

***Objectiu general 1:**

Assolir majors graus de cohesió social i arrelar la població nouvinguda

La cohesió social que caracteritza als pobles de dimensions petites, com és el cas dels tres municipis de la Vallalta, es fonamenta, entre altres coses, en la confiança i complicitat que suposa la coneixença mútua entre les persones i en el coneixement i valoració del territori, la identitat i memòria històrica.

L'important creixement de població, el model urbanístic dispers, i una sèrie de canvis econòmics i socials, que no només són característics de la Vallalta, han provocat que es tingui la percepció d'una disminució en els nivells de cohesió social.

L'arrelament de persones nouvingudes a la Vallalta només es pot afrontar des d'una doble perspectiva: la del qui arriba i la del qui acull. Així, les actuacions que es desenvolupin hauran de tenir en compte al qui acull, que pertany a un dels tres pobles, que tenen característiques pròpies i una certa tendència a la protecció d'allò que és autòcton. Però també, al qui arriba, que prové d'orígens diferents i amb expectatives diverses.

Objectiu específic 1.1

Millorar el coneixement de l'entorn i el sentiment de pertinença

El coneixement de l'entorn natural, tant marítim com del bosc, social, de la història i les tradicions, són elements claus per arrelar a les persones allà on viuen i aconseguir majors graus de cohesió social. El fet de posar en valor un entorn pot aconseguir un doble efecte de mantenir l'orgull i el sentiment de pertinença de les persones nascudes o completament integrades a cadascun dels pobles, i d'aconseguir que aquesta valoració es faci primer comprensible, i després extensiva a les persones que arriben a la Vallalta a desenvolupar el seu projecte de vida.

● Propostes:

Publicar un tríptic o similar amb informació sobre les entitats i recursos culturals que hi ha als tres pobles

Es tracta de fer una publicació senzilla, que es pugui renovar amb facilitat, en la qual hi hagi un llistat i una breu definició del catàleg d'entitats i recursos culturals que hi ha als municipis. Aquesta publicació en un primer moment es repartiria de forma extensiva, però després s'utilitzaria per lliurar a les persones nouvingudes en el moment que s'empadronen. Aquestes persones haurien de trobar informació sobre on es poden dirigir segons les seves inquietuds culturals, lúdiques, esportives, etc., i d'aquesta manera entrar en contacte amb la realitat associativa del poble on ha anat a viure.

Editar publicacions que expliquin la història i la natura de la Vallalta.

Es proposa editar diferents materials gràfics que recullin i difonguin el patrimoni històric, natural i arquitectònic de la Vallalta. Es tracta de realitzar una publicació anual dirigida a diferents públics. Es pot començar amb la publicació d'un còmic divulgatiu dirigit als mes joves. Cada any s'ha d'estudiar quin és el material més adient editar (tenir en compte les efemèrides) i fer una publicació conjunta entre els tres municipis. Cal comptar amb les entitats en la definició d'aquestes publicacions.

Programar exposicions artístiques que posin en relació creació i territori.

Realitzar un programa d'exposicions itinerants entre els tres municipis de la Vallalta encarregant muntatges expositius a artistes l'obra dels quals s'inspira en els entorns naturals de la Vallalta. Definir el projecte amb els Amics de les Arts de Sant Pol i amb artistes locals dels altres municipis, buscant solucions expositives imaginatives donada la manca de sales d'exposició en dos dels tres pobles.

Realitzar "Itineraris per la Vallalta"

Treballar anualment entre els ajuntaments i una entitat de la Vallalta (de manera rotativa) un itinerari que aportï una perspectiva de la Vallalta. Per exemple, si es treballa amb una entitat d'àmbit del medi ambient, fer un recorregut natural, si es tracta d'una entitat d'àmbit històric fer-ho per espais importants per a la història de la Vallalta. També es pot fer respecte a àmbits com la gastronomia, les diferents expressions artístiques i les diferents tradicions.

Objectiu específic 1.2

Fer una oferta atractiva per al públic infantil i familiar

S'ha mostrat com una bona forma d'avançar en la línia de la cohesió i la integració el treball amb un públic infantil i familiar. Per tant, es proposa fer un treball específic que prioritzi les propostes dirigides als més joves, aprofitant que els espais relacionals creats entorn els diferents centres educatius i activitats de lleure infantil, es mostren com el millor lloc per a l'intercanvi i coneixement mutu tant entre els infants com entre els seus pares i mares. Així mateix, la dotació d'uns bons serveis per als infants milloren la valoració que els habitants fan de la qualitat de vida a la Vallalta i per tant incrementen l'orgull de pertinença. Finalment, i reforçant aquesta idea, centrar els esforços en els més joves és una manera d'apostar estratègicament de cara al futur, amb la qual cosa es pot evitar el desconeixement i la poca valoració que algunes generacions han tingut vers els territoris de la Vallalta.

● Propostes:

Prioritzar les activitats infantils durant l'estiu i les festes majors

Cal interioritzar, tant els ajuntaments com les entitats, la tendència a programar activitats orientades al públic familiar. Donat que els recursos són escassos, cal prioritzar i això vol dir treballar amb criteris que responguin als objectius. No vol dir que tots els recursos es destinin a activitats per aquest públic, sinó que cal començar a canviar algunes tendències i inèrcies de passat. En aquest sentit, els importants pressupostos que es destinen a les festes majors es poden reorientar a partir d'aquest criteri i fomentar la programació per a públic infantil.

Potenciar activitats formatives i lúdiques per a infants existents en cada municipi

L'Escola de Música, El Taller de teatre infantil de Sant Iscle, la coral infantil tant de Sant Iscle com de Sant Pol, i entitats com geganters o grallers, a més de desenvolupar la tasca que els és pròpia, fan una tasca de cohesió molt important per als municipis. Seguir aquest model de treball i aprofundir en aquesta tendència pot aportar grans beneficis socials per als municipis, donat que els efectes positius associats a aquests nuclis de relació s'ha mostrat com una molt bona eina per a l'intercanvi entre persones i entre generacions.

Realitzar un programa d'activitats extra-escolars de recuperació d'històries i llegendes de la Vallalta

Aprofitar experiències com la de Sant Cebrià pel que fa a la difusió de la tradició oral de la Vallalta. Recuperar històries i llegendes pròpies de la Vallalta per tal que siguin el fil conductor d'activitats dirigides a públic escolar i realitzades als tres municipis. Preparar el programa conjuntament amb entitats, Associacions de Mares i Pares, Ajuntaments i Centres Escolars.

***Objectiu general 2**

Adequar la dotació en equipaments a les necessitats culturals

Una de les mancances més destacables de la realitat cultural de la Vallalta és la falta d'equipaments en condicions per a desenvolupar, de forma normalitzada, una oferta cultural al nivell de les necessitats que pobles, amb aquest volum de població, requereixen.

És imprescindible un salt quantitatiu i qualitatiu important en aquest aspecte. La cultura necessita espais adequats on poder desenvolupar-se, de manera que avançar en l'assoliment d'aquest objectiu és un aspecte elemental de cara a seguir avançant en altres propostes.

Per a desenvolupar aquest objectiu cal fer una bona planificació d'inversions en cadascun dels municipis. Tot i així, no només s'ha de treballar en el llarg termini, ja que hi ha necessitats que requereixen solucions urgents, encara que sigui de manera provisional.

Val a dir que algunes de les propostes que s'inclouen dins aquest objectiu general ja es troben en diferents fases de desenvolupament i formen part de l'agenda política municipal. S'han recollit igualment per acabar de donar una visió global del que es pot fer en matèria d'equipaments tant a llarg com a curt termini.

- **Projecte estratègic:**

Creació del Centre d'Interpretació de La Vallalta

Hi ha diferents iniciatives que s'han realitzat de cara a posar en valor la riquesa natural de la Vallalta i la seva tradició rural i marítima. Tota una sèrie d'accions i iniciatives aïllades i carregades de bona intenció però que han tingut un resultat irregular. La proposta de creació d'un centre d'interpretació del territori i de coneixement de la història de la Vallalta vol donar resposta a la necessitat de tenir una eina àgil i moderna que amb diferents programes d'actuació faci una feina continuada de projecció del que ha estat i és la Vallalta.

El projecte ha de recollir el testimoni de totes les iniciatives sorgides tant des de la societat civil com el cas del Centre d'Estudis Sant Cebrià (CESC) o l'entitat A tot Drap, com des de l'administració pública, iniciatives dels Ajuntaments realitzades des de la perspectiva del turisme o la promoció econòmica, el Consorci del Parc del Montnegre-Corredor, etc. No es tracta de trencar ni tallar amb la feina feta per cada entitat, pública o privada, sinó que a partir del que hi ha crear una plataforma de coordinació que sigui quelcom més que la suma de les parts.

Aquest Centre d'Interpretació de la Vallalta es planteja com una eina que doni diferents serveis. D'una banda pot ser un museu-arxiu, entès tant des de la perspectiva de recopilació de informació documental com d'exhibició de la mateixa (una exhibició que com a criteri sigui interactiva i incorpori l'ús de les noves tecnologies). De l'altra, un espai on realitzar exposicions vinculades a la naturalesa, a la història o a la creació artística, que a la Vallalta té una clara relació amb l'entorn. També ha de tenir una clara perspectiva escolar, desenvolupant activitats i iniciatives de manera conjunta amb els centres educatius de l'entorn. Finalment, també pot ser un punt d'informació per a visitants i persones novingudes.

El que suggereix un centre d'aquestes característiques és pensar en la rehabilitació d'algun espai patrimonial, tipus masia, situada en un nucli urbà. Un espai que si se situa a Sant Cebrià pot solucionar altres mancances com la necessitat de tenir una sala polivalent de mitjà format per a realitzar activitats cíviques i culturals.

És lògic pensar en Sant Cebrià com el poble que podria acollir aquest centre, tant per la ubicació geogràfica, al centre de la Vallalta, com pel recorregut fet en aquest tipus de feina per l'entitat CESC. A més, Sant Cebrià és dels tres, el municipi amb una dotació, en quant a equipaments culturals, més insuficient, de manera que la posada en funcionament d'aquest també ajudaria a un cert equilibri territorial. Ara bé, tot i situar-se en un dels pobles interiors un dels objectius del centre ha de ser la recuperació del patrimoni marítim.

Cal aclarir però, que aquesta és una proposta d'actuació a llarg termini, donat que caldria realitzar primer un pla d'usos que definís en major mesura les actuacions que es podrien desenvolupar des d'aquest centre, i després caldria trobar la ubicació més adequada, i finalment fer l'estudi de viabilitat del projecte.

Objectiu específic 2.1

Adequar els equipaments existents

Per a cada poble de la Vallalta la situació en dotació en equipaments és diferent. Ara bé, en els tres casos passa que hi ha equipaments que s'han deteriorat pel pas del temps, o que mai han complert una funció en l'àmbit cultural. Així doncs, es proposa fer una revisió de les instal·lacions actuals, i fer un esforç inversor en el seu arranjament i dotació tècnica.

- **Propostes**

Millorar les instal·lacions de la Sala Polivalent de Sant Pol

La Sala Polivalent és un espai important per a la vida cultural i cívica de Sant Pol. El seu ús continuat ha provocat que les instal·lacions s'hagin desgastat. El que li cal a la sala és una petita inversió que l'adeqüi i arregli, deixant-la a punt i amb una dotació tècnica actualitzada. Després d'això, cal revisar el règim de cessions i crear algun protocol que asseguri el bon manteniment de la sala.

Acord amb Centre Cultural i d'Esbarjo

Les instal·lacions de l'edifici del Centre Cultural i d'Esbarjo estan en un sensible estat de deteriorament. Ara bé, l'entitat segueix funcionant de manera dinàmica i el centre és utilitzat per tot el poble per a fer-hi activitats. El centre doncs, que és un nucli important d'activitat cultural de Sant Pol, necessita mirar de cara al futur, i només es pot fer si es fa una inversió molt important en l'adequació dels espais. Cal doncs avançar en una acord a tres o més bandes, entre com a mínim l'Ajuntament, l'entitat que gestiona el centre i el Bisbat de Girona, que n'és el propietari, de manera que es pugui constituir algun tipus de consorci o conveni que permeti fer inversió pública en aquest espai privat.

Adequar algun espai per a activitats de mitjà format a Sant Cebrià

Sant Cebrià és el municipi de la Vallalta més mancat d'equipaments. Per això, i donat que la solució s'ha de trobar amb una certa celeritat, es proposa continuar el camí endegat d'acord amb el CEIP, adequant tècnicament el seu gimnàs, i aprofitar que és un espai amb accessos independents. Aquest pot ser un bon espai per desenvolupar activitats de petit i mitjà format que no omplen el pavelló municipal, encara que aquesta és una solució provisional fins que no es pugui construir un espai d'aquestes característiques.

Objectiu específic 2.2

Posar en funcionament nous equipaments

La inversió en nous equipaments ha de ser una de les prioritats en l'agenda de la política cultural de la Vallalta. L'endarreriment en quant a equipaments és evident, i no se solucionarà només amb l'adequació dels que hi ha. Aquesta constatació d'una

manera o altra ja ha estat assumida per alguns ajuntaments de manera que hi ha projectes que ja s'estan desenvolupant

- **Propostes**

Nova Biblioteca de Sant Pol a Les Escoles

Sant Pol de Mar arribarà properament als 5.000 habitants. L'única obligació que tenen els ajuntaments en matèria de serveis culturals és precisament, en el cas dels municipis de més de 5.000 habitants, oferir el servei de Biblioteca. A més la Diputació de Barcelona promou que el servei de biblioteca s'ofereixi en tots els municipis amb més de 3000 habitants. En aquest sentit, a Sant Pol s'ha d'acabar la situació de provisionalitat que es pateix des de fa anys i prémer l'accelerador en l'adequació de l'edifici modernista de Les Escoles com a nova Biblioteca Municipal.

Inauguració Casa Coromines

Properament, a finals d'any, s'inaugurarà la Casa Coromines, gestionada per la Fundació Pere i Joan Coromines. La llarga història d'encontres i desencontres entre l'Ajuntament i alguns dels patrons de la fundació s'acaba, de manera que l'acostament de postures està afavorint trobar una sortida que beneficiï al municipi sense entrar en contradicció amb els objectius fundacionals de l'entitat. En aquest sentit, el centre, que ha suposat una despesa important per als pressupostos municipals, i per tant per als habitants de Sant Pol, ha d'aconseguir fer una doble funció: d'una banda consolidar-se com a centre d'estudis de prestigi internacional, i de l'altra tenir una relació oberta amb la realitat del seu entorn més immediat, amb la societat civil de Sant Pol. Així, la utilització d'alguns espais ha de ser restringida, en canvi d'altres es poden obrir a una utilització més diversa.

Espai per a entitats a l'antic ajuntament de Sant Iscle

Crear un espai de trobada i reunió per a entitats a l'edifici de l'antic Ajuntament de Sant Iscle. Aquest projecte que ja s'ha començat a desenvolupar pot ser una bona eina per dinamitzar entitats en aquest municipi. En aquest sentit, es recomana una certa flexibilitat en el règim de cessions de l'espai, donat que en el moment que es troba el poble d'una certa decaiguda de l'associacionisme cultural, les entitats o grups de persones necessiten tenir un bon ambient i possibilitats per a desenvolupar les seves inquietuds.

***Objectiu general 3:**

Planificar i gestionar conjuntament serveis i activitats per a tota la Vallalta

La planificació i gestió conjunta es proposa com una manera de treballar, com una eina que ha de facilitar la feina i com una orientació per a desenvolupar propostes de futur. Per tant aquesta no és una finalitat en si mateixa, i no és recomanable forçar situacions per aconseguir aquest treball comú. Només cal fer-ho en aquelles ocasions en que la gestió conjunta serveix per millorar els serveis de cadascun dels municipis.

L'experiència demostra que la planificació i gestió conjunta ha fet millorar la qualitat d'alguns serveis. Per tant, aprofundir en aquesta manera de treballar pot comportar beneficis importants per a la Vallalta.

Des de l'àmbit de la cultura es pot assumir el repte de ser abanderats en l'objectiu de relligar la relació històrica que hi ha hagut a la Vallalta, de manera que es pugui demostrar que el treball comú és possible i recomanable per a altres àmbits de treball dels ajuntaments i de les diverses entitats.

- **Projecte estratègic**

Escola de Música de la Vallalta

L'Escola de Música de Sant Pol de Mar i Sant Cebrià, és un dels projectes que més bona acollida ha tingut els últims temps a la Vallalta. Amb cinc anys s'ha consolidat gràcies a una bona oferta formativa.

Ara el que es proposa és fer un decisiu pas endavant tot seguint la tendència d'ampliació territorial que ha fet l'Escola. Així, el fet que l'escola hagi apostat aquest curs per donar serveis a Sant Cebrià, tot i que de manera incipient i gairebé experimental, mostra una voluntat de creixement quantitatiu i qualitatiu dels serveis. Sobre aquesta iniciativa, i mantenint l'equip actual que gestiona l'escola, una aposta per fer arribar els serveis a Sant Iscle, i un canvi de nom de l'escola pel d'Escola de Música de la Vallalta, permetria visualitzar la consolidació d'un projecte mancomunat.

Aquest projecte segueix el criteri d'apostar per l'oferta de recursos als més joves com a eina per a l'arrelament i la cohesió social. Igualment, invertir en formació també té efectes en la creació de públics i en la possibilitat de fer un nou pas cap al foment de la creació artística, i en aquest cas musical, en el territori.

La consolidació d'un projecte com l'Escola de Música de la Vallalta té un valor afegit que sobrepassa les seves funcions específicament formatives. Aquest serà un agent central de la realitat cultural del territori, l'activitat del qual tindrà efectes en esferes ben diverses. Així, potenciar aquesta perspectiva vol dir pensar en una escola rigorosa en quant al contingut formatiu, però a més oberta, dinàmica i propositiva en la seva relació amb l'entorn.

Objectiu específic 3.1

Millorar la coordinació i fomentar intercanvi i participació

S'ha demostrat en nombroses ocasions que la coordinació entre els tres municipis és positiva, coherent i recomanable. Fer economia d'escala s'ha mostrat com una bona forma de treballar cara a la posada en funcionament d'alguns serveis. Ara cal traslladar els nivells de coordinació que s'han establert en alguns àmbits administratius a altres esferes de la vida cultural de la Vallalta. En moltes ocasions el simple coneixement i el fet de compartir espais de treball provoca l'aparició de nous projectes o la revifalla d'antics. Cal doncs, posar les condicions necessàries per tal que això es produeixi.

- **Propostes**

Creació de la Taula de Cultura de la Vallalta

Creació d'una Taula de coordinació, participació i intercanvi entre tots els agents que d'una manera o altra intervenen en la realitat cultural de la Vallalta (ajuntaments, entitats, creadors/es...). Es tracta d'un organisme que ha de tenir unes funcions específiques i un règim de sessions constant tot i que espaiat en el temps (per exemple cada 4 o 6 mesos). La coordinació de la Taula ha de recaure en un dels Ajuntaments de manera rotativa.

Aquest ha de ser un espai per a la coordinació però també per a la participació. Un espai on es revisin les accions desenvolupades fins al moment, s'avalin i se'n proposin de noves, de manera que l'acció pública i privada treballin en el camí de l'assoliment d'objectius comuns.

Entre d'altres coses a la taula es poden desenvolupar les següents tasques:

- Planificació i coordinació del calendari d'activitats.
- Seguiment del Pla d'Acció Cultural de la Vallalta i vetllar per l'assoliment dels objectius i per la coordinació entre entitats i ajuntaments.
- Coordinació de l'elaboració de la publicació renovable de recursos culturals de la Vallalta
- Elaboració de noves propostes per a desenvolupar projectes conjunts entre entitats dels tres pobles.

Fomentar l'intercanvi entre entitats que treballin en els mateixos àmbits

A cadascun dels tres municipis hi ha entitats, persones, o serveis vinculats als ajuntaments que treballen un àmbit d'expressió artística i cultural. Cal fomentar la relació entre aquests agents de manera que les ofertes i activitats que desenvolupen puguin ser complementàries entre elles.

Per fer-ho cal fer una feina de reconeixement de la realitat i crear un punt de trobada entre aquests agents. Cal situar cada agent o entitat en un àmbit de treball i mirar les similituds i potencialitats de treball conjunt que expressen. A partir d'aquí sorgirà la possibilitat de desenvolupar projectes de manera conjunta. Aquest també podria ser un encàrrec a la Taula de Cultura.

A títol d'exemple:

Àmbit	Municipi	Entitat	Activitat	Proposta
Teatre	Sant Iscle	Taller de teatre Infantil	Formació	Projecte d'intercanvi, fer pastorets a Sant Iscle i fer algun exercici a Sant Pol
	Sant Pol	Pastorets	Representacions	
Música	Sant Pol	Xindries	Fira Mar	Fer publicitat conjunta de les activitats. Possible cicle de cantades
	Sant Iscle	Cantaires	Cantada d'havaneres	

Objectiu específic 3.2

Reforçar projectes comuns i crear-ne de nous

El treball conjunt a la Vallalta no és nou, ja fa uns anys que funciona i amb bons resultats. Per això cal aprofundir i millorar aquest tipus de treball, establint lligams més forts i consolidant projectes mancomunats entre els tres municipis. En aquest sentit el que es proposa és enfortir aquells projectes ja existents que funcionen en aquesta direcció, i a partir d'aquí anar-ne creant de nous que es recolzin en aquesta idea de treball comú a la Vallalta.

● Propostes

Reforçar econòmicament i tècnicament la Fira de la Maduixa

La Fira de la Maduixa és una activitat conjunta que fins ara ha tingut un bon èxit de públic i una valoració positiva dels tres ajuntaments. Ara bé, aquesta iniciativa, que és positiva ja en la seva dimensió actual, podria agafar més volada si es reforçés tant tècnicament com en pressupost. En aquest sentit cal fer un esforç per buscar recursos externs.

De cara al futur cal un acord entre els tres Ajuntaments sobre quina és la dimensió òptima de la Fira i quina aportació hi fa cada municipi. La proposta és fer créixer la fira com a instrument de projecció de la Vallalta. Fer-la créixer en aspectes com la comunicació i publicitat i en la durada i activitats paral·leles. Si bé la fira en si mateixa es pot seguir desenvolupant en un sol dia, es poden programar activitats paral·leles que l'acabin de consolidar com un moment important en el calendari d'activitats festives i culturals dels tres municipis.

Convertir en projecte comú el cicle de concerts d'estiu

Ja s'han convertit en tradicionals els concerts de música clàssica que es fan durant l'estiu a l'Ermita de Sant Pau de Sant Pol. Així mateix, tant a Sant Cebrià com a Sant Iscle s'han realitzat concerts a les Esglésies Parroquials, amb un notable èxit. Un pas endavant pot ser convertir aquest cicle amb un cicle de concerts per a tota la Vallalta, que funcioni anualment i de manera estable.

Potenciar la Fira Alternativa de Sant Pol, com a element de projecció per a tota la Vallalta

Aquesta activitat s'ha consolidat com un referent important dins el calendari cultural tant de Sant Pol de Mar, on es desenvolupa, com dels municipis més propers, entre ells els de la Vallalta. Es tracta, doncs, d'una iniciativa sorgida de la societat civil, amb voluntat d'influència més enllà dels límits territorials dels municipis, que en la seva filosofia incorpora elements a potenciar des del punt de vista d'aquesta línia d'actuació. En aquest sentit, una de les possibilitats per recolzar-la, és intensificar la publicitat de l'esdeveniment als tres pobles de la Vallalta i treballar amb els seus organitzadors per donar-li aquesta identitat de la Vallalta i projectar-la cap a l'exterior.

Realitzar noves activitats conjuntes entorn a la gastronomia

Una de les marques a potenciar de la Vallalta és la seva gastronomia. En aquest sentit, cal aprofitar l'existència d'una escola de restauració, restaurants de gran renom i prestigi, i la celebració últimament de jornades gastronòmiques relacionades amb el bolet. El que cal és sumar sinergies i fer una aposta clara de projecció de la Vallalta lligada a la seva tradició gastronòmica.

Objectiu específic 3.3

Promocionar i fer publicitat conjunta d'activitats

El treball conjunt no és suficient sinó es fa una aposta per a la comunicació conjunta d'aquestes activitats. Cal establir canals de comunicació a través dels diversos mitjans de què es disposa per tal de visualitzar aquesta dinàmica conjunta de treball. En moltes ocasions és tant important allò que es fa com la manera en que es comunica. Així doncs, cal donar la importància que es mereix el fet de trobar aquests mecanismes informatius, de manera que siguin àgils i accessibles.

- ***Propostes***

Publicar una "Agenda cultural de la Vallalta"

Bimensualment a Sant Iscle es publica un tríptic amb l'agenda cultural d'activitats i serveis. Igualment, amb una periodicitat mensual apareix l'agenda *Va de Cultura* amb informació sobre les activitats a diferents municipis de l'Alt Maresme. També, Sant Pol i Sant Cebrià fan diverses publicacions.

El que es proposa és unir esforços i posar tota la informació que d'alguna manera o altra es prepara en una publicació conjunta bimensual.

Per fer aquesta "Agenda Cultural de la Vallalta" es pot contractar de manera conjunta entre els ajuntament a un servei extern. Inicialment, es tractaria de sistematitzar la informació i disposar-la de manera atractiva, fent una edició senzilla i de fàcil comprensió, que ajudaria a tenir una visió en conjunt de les activitats que es fan a la Vallalta. Més endavant es pot anar construint una publicació més completa amb la col·laboració de creadors i entitats, introduint temes de reflexió.

Crear un espai o programa de ràdio sobre la Vallalta.

La programació de les dues ràdios municipals, Ràdio Litoral i Ràdio Sant Cebrià, depèn en bona mesura del voluntariat. Això dificulta influir de manera determinant en la graella de programació. Tot i així es pot buscar la manera que alguna entitat assumeixi el repte de fer un programa que parli de la Vallalta, la seva actualitat, la dinàmica de les entitats, etc.

Usar les possibilitats que ofereixen les noves tecnologies

Crear un llistat de persones que estiguin interessades en les activitats culturals de manera que se'ls pugui enviar correus electrònics o missatges de text telefònics que els recordin les activitats de l'agenda. Disposar d'un espai a les webs municipals per a l'agenda cultural de la Vallalta.

***Objectiu general 4**

Millorar l'organització municipal per al desenvolupament i seguiment de polítiques culturals

Situar la cultura com un eix estratègic de futur per a la Vallalta requereix un compromís i un esforç important per part de tots els agents que, d'una manera o altra, influeixen en la realitat cultural del territori. A ningú no se li escapa que els agents principals i impulsors de la valoració de la cultura com a aposta estratègica són els tres ajuntaments.

La política cultural necessita una reflexió prèvia. L'establiment d'objectius clars que se sumin als objectius del poble en la seva globalitat. La política cultural no és exclusivament gestionar el dia a dia, la realitat immediata, sinó que requereix que cadascuna de les actuacions que es desenvolupen formi part d'una aposta, d'un marc de treball que, com en tots els àmbits de la política local, té un objectiu últim que és la millora de la qualitat de vida en el municipi.

Per aconseguir desenvolupar una política cultural cal fer primer aquesta reflexió, però després cal conèixer i disposar de les eines per tirar endavant les propostes. Aquestes eines, que són el pressupost, l'equip tècnic, els espais, i la interlocució amb la societat civil organitzada han d'estar definides i disposades de manera clara i concisa.

La valoració i renovació constant de la política cultural també requereix aquesta clarificació de conceptes. Si no es coneixen els objectius de les activitats o serveis que es desenvolupen des de la política cultural, quan s'hagi acabat l'activitat o donat el servei no es sabrà valorar la seva efectivitat ni el grau d'acompliment d'objectius.

Objectiu específic 4.1

Fer de la planificació estratègica una eina de treball

Consolidar la metodologia de treball que s'ha establert amb l'elaboració d'aquest Pla d'Acció Cultural de cara al futur. En aquest sentit, el Pla ha de suposar un tret de sortida, un punt d'inflexió important en la manera de treballar als ajuntament. Ara es disposarà d'una eina i d'una experiència de treball en aquest sentit.

- **Propostes**

Elaboració de Plans d'Acció Culturals Anuals

Sobre la base d'aquest Pla d'Acció Cultural de la Vallalta, es proposa que anualment es faci una feina de prioritització de quines són les actuacions que es desenvoluparan. D'aquesta manera, s'anirà avançant en la consecució d'objectius, abastant anualment aquelles tasques que es puguin assumir i que es considerin prioritàries.

Revisió del Pla d'Acció Cultural

Es proposa que cada tres anys es realitzi una jornada de treball que analitzi el nivell d'acompliment del Pla. Aquesta jornada l'hauria d'organitzar la Taula de Cultura de la Vallalta. Durant la revisió caldrà valorar en quin estat es troben cadascun dels projectes, comprovar que els objectius són vigents i canviar-los segons la lectura que es faci de la realitat. També aquest és un bon espai per a fer noves propostes i marcar noves estratègies de cara al futur.

Sumar la política cultural als objectius estratègics del municipi

Si s'assumeix que la política cultural ha de ser un dels eixos centrals de la política municipal, això vol dir que des d'aquest àmbit s'ha d'assumir la responsabilitat de fer una aportació central als principals reptes que té el municipi. Així, la política cultural, tot i que ha de tenir uns objectius concrets i específics en el seu àmbit d'actuació, s'ha de mostrar com una bona eina per a donar resposta a les necessitats que els canvis o la pròpia evolució dels pobles fan aparèixer.

Per tal que les actuacions desenvolupades des dels ajuntaments tinguin un major efecte, és necessari que la feina de cadascuna de les àrees de treball municipal se sumi a la consecució d'objectius comuns. En aquest sentit, la política cultural s'ha de mostrar com una punta de llança d'aquesta manera de treballar, dotant d'intencionalitat estratègica les seves actuacions.

Realitzar un Pla del Patrimoni que posi en valor i orienti el treball a realitzar amb els diferents elements patrimonials.

La riquesa patrimonial de la Vallalta necessita posar-se en valor. Per això es proposa la realització d'un Pla específic del patrimoni que doni orientacions i faci suggeriments sobre com afrontar la gestió i com fer visible tota aquesta riquesa. En aquest Pla, s'haurien de recollir les possibilitats que ofereixen els diferents jaciments descoberts; la importància o singularitat de construccions com la masia de can Villà, paradigma del què és la Vallalta; definir recorreguts històrics per les diferents construccions, des de masies fins a les cases modernistes de Sant Pol.

Objectiu específic 4.2

Millorar l'estructura organitzativa municipal

Una bona organització no garanteix l'èxit de les propostes, però una mala organització sí que l'impossibilita. Així, paral·lelament a la posada en marxa d'aquest Pla d'Acció,

s'hauran d'adequar l'estructura tècnica i els mecanismes de coordinació dels ajuntaments. En alguns casos només manquen eines per fer el seguiment adequat dels diferents programes , en d'altres cal clarificar tasques i responsabilitats.

- **Propostes**

Crear un sistema d'indicadors senzill, a la mida de les possibilitats dels municipis, per poder fer un anàlisi continuat del servei que es dona des de cultura

En els tres municipis l'anàlisi dels pressupostos destinats a cultura es fa difícil donat que per diverses circumstàncies es tracta de pressupostos que no mostren clarament la despesa pública que es fa en política cultural. Tampoc hi ha massa dades de nivell d'ús, assistència de públic, etc. que puguin comparar-se anualment de manera que es pugui avaluar l'evolució de cada projecte. Cal doncs, que cada municipi clarifiqui quines de les seves actuacions, siguin o no desenvolupades per la regidoria de cultura, formen part del que es podria anomenar política cultural, i a partir d'aquí saber anualment com evoluciona aquest tipus de despesa. I a més dotar-se d'un sistema d'informació que situï en cada moment quins serveis s'estan donant i si s'acompleixen o no els objectius prefixats.

Definir dedicacions i competències del personal tècnic

Una eina bàsica per a desenvolupar la política cultural és l'estructura tècnica de què disposa l'ajuntament. En el cas d'ajuntaments petits, és normal que el personal tècnic desenvolupi diverses tasques. Ara bé, també cal fer un exercici per clarificar les feines que ha de fer cadascú i fer una reserva de temps de treball per desenvolupar-les. En aquest sentit si la cultura passa a ser una aposta central de l'agenda política dels municipis això ha de tenir una traducció en la dedicació de l'estructura tècnica municipal, ja sigui redistribuint o bé incrementant els recursos humans. L'existència de diferents regidories que desenvolupen activitats que podrien formar part de la política cultural no és pas negatiu, sinó que fins i tot pot tenir un efecte multiplicador, però el que cal és aprofundir en la coordinació i treball conjunt.

Millorar i clarificar la interlocució i relació Ajuntament–entitats

Els Ajuntaments han de fer un esforç per posar facilitats en la interlocució amb les entitats. Per ser justos i equitatius en la relació amb elles el recorregut, o accés a aquesta interlocució, ha de ser el mateix per a totes, sigui quina sigui la seva antiguitat, orientació o àmbit de treball. Aquesta clarificació de les possibilitats de participació de les entitats en la vida col·lectiva pot ser un element que potencii l'aparició de noves iniciatives que enriqueixin el teixit associatiu. En aquest sentit cal estudiar la possibilitat de tendir més cap a la signatura de convenis que cap a la fórmula de subvenció, avançant així cap a la corresponsabilitat en l'execució dels diferents projectes.

4. ANNEXOS

4.1. ANNEX PRIMER: ACTES DE LES SESSIONS DE TREBALL PARTICIPATIU

4.1.1. Acta de la primera sessió de treball participatiu

Sant Pol de Mar, a 6 d'Abril de 2005

Assistents:

Pels Ajuntaments

Sr. Manel Mombiola Simón, Alcalde de l'Ajuntament de Sant Pol de Mar.

Sr. Eduard Turon i Mainat, Alcalde i Regidor de cultura de l'Ajuntament de Sant Iscle de Vallalta.

Sr. Francesc Roig, Regidor de Cultura de l'Ajuntament de Sant Cebrià de Vallalta.

Sr. Pere Roura, Regidor de Cultura de l'Ajuntament de Sant Pol.

Per la Diputació de Barcelona

Sr. Carles Prats Maeso, Director del Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC)

Sr. Xavier Fina, Director del Pla d'Acció Cultural de la Vallalta

Sra. Eugenia Argimon, Tècnica del CERC assignada al Pla d'Acció Cultural de la Vallalta

Sr. Carles Spà, Tècnic del Pla d'Acció Cultural de la Vallalta.

Públic participant: 27 persones

Desenvolupament de la sessió:

El Sr. Manel Mombiola Simón dóna la benvinguda a tothom i destaca la importància de trobar-se persones dels tres pobles interessades en un projecte en comú de caràcter cultural.

Seguiment de l'ordre del dia:

1. Presentació per part dels regidors de cultura dels tres ajuntaments.

Els tres regidors de cultura destaquen la necessitat de mancomunar esforços i propostes per millorar els serveis culturals que es donen a la població de la Vallalta.

2. Presentació del pla de treball per a la realització del Pla d'Acció Cultural de la Vallalta.

El Sr. Carles Prats explica quina feina es fa des del CERC, i quin tipus d'assessorament ofereixen als municipis. El Sr. Xavier Fina, explica què és un Pla d'Acció Cultural, i quina metodologia s'emprarà per realitzar el de la Vallalta.

3. Primeres aportacions per una política cultural conjunta dels tres municipis per part dels assistents a la reunió:

Per desenvolupar aquest punt es proporcionen uns qüestionaris als assistents, fets amb l'objectiu d'obtenir unes primeres consideracions que han d'orientar tant el diagnòstic com les propostes de futur del Pla. Aquests són els resultats:

1. *Escriuiu a quin poble pertanyeu o participeu en la vida cultural:*

Sant Pol	12
Sant Cebrià	10
Sant Iscle	5
No identificats	3

2. *De les següents afirmacions assenyaieu quina o quines defineixen en major mesura la realitat cultural de la Vallalta*

BLOC 1. Elements desfavorables:

1. Poc arrelament de molts residents en les dinàmiques cíviques i culturals dels municipis. Hi ha molta població disseminada per tot el territori, i molta altra que gràcies a la millora de comunicacions dorm en un dels tres municipis però no hi desenvolupa la seva vida quotidiana. Aquests fenòmens juguen en contra la cohesió social.

Assenyalat 20 vegades

2. Rarament el mapa de serveis educatius i sanitaris ha tractat la Vallalta com a unitat territorial. Per això encara es poden trobar dificultats en l'imaginari col·lectiu per crear autèntiques dinàmiques de relació entre els tres municipis.

Assenyalat 9 vegades

3. La situació dels equipaments culturals és millorable. En els tres municipis hi ha camí per córrer tant pel que fa a la millora de les instal·lacions actuals com a la necessitat de nous equipaments.

Assenyalat 16 vegades

4. Existeix el que s'anomena "tap generacional" en la majoria del teixit associatiu d'àmbit cultural. Els joves no es troben còmodes en les entitats de més arrelament en els municipis i opten o per no participar (majoria) o per participar en entitats que ells mateixos creen i que rarament interactuen amb d'altres.

Assenyalat 9 vegades

BLOC 2. Elements favorables:

1. La transformació de moltes segones residències a primeres residències provoca un increment de l'exigència de serveis. Aquest fet provoca que aflorin tant noves com velles necessitats i pressiona com a motor de canvi.

Assenyalat 12 vegades

2. Tot i que la mobilitat laboral creix, i la procedència de la població es diversifica, encara es manté com a valor atractiu dels tres municipis el manteniment d'una identitat de poble que contrasta amb l'agressivitat de la vida a la propera gran ciutat. Aquesta identitat aflora amb més intensitat en la celebració de multitud de festes i tradicions vinculades al calendari festiu dels municipis.

Assenyalat 9 vegades

3. El fet de mancomunar alguns serveis (Escola de Música o acord d'ús del bibliobús) afegit a l'èxit d'experiències de programació conjunta com la Primavera de les Arts (nou municipis) o la propera festa-fira de la Maduixa, augura que aquesta és una bona via de treball a explorar.

Assenyalat 24 vegades

4. Existeix un important patrimoni natural i de l'antiga tradició rural dels municipis. Tot i l'agressivitat de l'urbanisme en moltes zones de la Vallalta, es mantenen antigues masies, alguns jaciments romans i ibers pendents d'explotar i mostrar al públic, patrimoni arquitectònic del modernisme català, etc...

Assenyalat 10 vegades

3. Quins elements afegiríeu?

- És més important potenciar els espais (físics i temporals) i equipaments que no pas mostrar la cultura feta des de fora per tal de facilitar la creació de cultura pròpia, la creativitat.
- Com a negatiu el fet que moltes vegades l'Ajuntament organitza actes culturals sense consultar ningú.
- Justament a nivell educatiu i sanitari s'ha treballat conjuntament però l'excessiu individualisme de cada poble ha limitat el desenvolupament de qualsevol proposta.
- És desfavorable el desconeixement intern de cada municipi i entre municipis, dels recursos culturals que ja existeixen però no estan prou valorats.
- La idea de cultura que es té no permet competir amb el que les famílies disposen a les seves llars. Hi ha massa televisió i poc aprenentatge cultural.
- La "realitat cultural de la Vallalta" no existeix. Les propostes hauran de partir del coneixement i anàlisi de la realitat cultural de cada municipi i de la possibilitat de formular objectius i estratègies comunes.
- Hi ha mancances de programació cultural amb concerts, teatre, conferències...
- Mancances en la comunicació entre els tres pobles.

4. Feu un màxim de tres propostes de futur per a millorar la realitat cultural de la Vallalta

Les aportacions s'han agrupat i resumit de la següent manera:

- Creació d'un espai cultural polivalent a l'antiga fàbrica Sauleda
- Inversió en equipaments culturals
- Reunions periòdiques entre els agents culturals dels tres pobles. Crear un Consell de Cultura de la Vallalta, amb reunions itinerants.
- Campanyes de promoció de les activitats de cada poble als pobles veïns. Estudiar la possibilitat d'editar una agenda conjunta mensual o bimensual. Millorar la comunicació a la ciutadania de les activitats que es duen a terme (molta gent no hi participa perquè ho desconeix)
- Cal que les propostes tinguin un caràcter vinculant.
- Aprofitar els elements característics i personals de cada municipi per començar el projecte. Aprofitar ja totes les activitats culturals que hi ha als municipis i posar-les en comú.
- És molt important fer feina a nivell escolar

- Aprofitar el teixit associatiu posant en contacte gent amb els mateixos interessos. Conèixer millor cadascun dels tres pobles per poder fer un ús més ampli de les accions culturals.
- Estudiar la realitat social de la Vallalta per veure si la realitat cultural s'adapta a la població.
- Potenciar activitats de les entitats de cada poble en el conjunt dels pobles i cercar la promoció conjunta dels creadors del territori. Provar iniciatives culturals conjuntes relacionades amb les possibilitats creatives i comunicatives de les noves tecnologies.
- Cercar mecanismes de col·laboració amb la iniciativa privada des d'una perspectiva de la Vallalta. Provar d'atraure un lleure de qualitat aprofitant l'entorn natural (mar i muntanya), patrimoni històric, urbà i rural, i oferta cultural (tradicional i actual) de qualitat.
- Provar de generar alguna publicació que actui en la perspectiva de la Vallalta. Editar un còmic de la Vallalta com a una manera de difondre la seva història.
- Crear un centre d'estudis d'identitat de la Vallalta a nivell d'història i costums. Que els ciutadans de cada municipi coneguin bé els equipaments culturals propis (museu, jaciments, rutes excursionistes, ...) s'ho sentin seu. Potenciar el sentit d'identitat i orgull i pertinença del poble propi i els altres. Recuperar la memòria col·lectiva i la memòria d'històries de vida.
- Informar la immigració, en diferents llengües, del Pla.
- Engrescar la gent perquè col·labori. En primer lloc el que cal és involucrar a tanta gent com es pugui, i fer comuns totes les idees i escoltar a tothom.
- Facilitar espais i ajudes a les entitats. Proporcionar espais on ciutadans amb iniciatives i coneixement puguin desenvolupar iniciatives culturals que incloguin més als joves.
- Fer un carril bici entre els tres pobles.
- Sales d'art per exposar permanentment i taller de pintura ben equipat.
- Prioritzar la cultura en els pressupostos municipals
- Organitzar els recursos i els tècnics de cultura i tenir en compte els mediadors socioculturals que en la pràctica fan la feina diària.
- Connectar amb el Museu–Arxiu Perafita d'Arenys.

4.1.2. Acta de la segona sessió de treball participatiu

Sant Cebrià de Vallalta, a 7 de juny de 2005

Assistents:

Per la Diputació de Barcelona

Sra. Eugenia Argimon, Tècnica del Centre d'Estudis i Recursos Culturals assignada al Pla d'Acció Cultural de la Vallalta

Sr. Carles Spà, Tèctic del Pla d'Acció Cultural de la Vallalta.

Pels Ajuntaments

Sr. Xavier Montellà, Tèctic de Cultura de l'Ajuntament de Sant Pol de Mar

Sr. Jordi Rotllan, Tèctic de Serveis Personals de l'Ajuntament de Sant Cebrià de Vallalta .

Sra. Cristina Fidel, Tècnica de Serveis Personals de l'Ajuntament de Sant Iscle de Vallalta.

Públic participant: 12 persones

Desenvolupament de la sessió segons l'ordre del dia preestablert:

1. Presentació

La Sra. Eugènia Argimon dóna la benvinguda a tothom. Explica la feina del CERC i destaca l'especificitat del Pla d'Acció Cultural de la Vallalta donat que és la primera vegada que des del CERC s'assessora d'aquesta manera a tres municipis en un sol Pla. Finalment, emmarca la reunió en el moment actual del procés. S'ha acabat la primera fase del Pla Cultural de la Vallalta, la segona és la d'estratègia: aquest és un punt d'inflexió. Així com varem demanar participació al principi ara també es fa i per això s'ha convocat aquesta reunió. Finalment, deixa clar que els documents sempre són provisionals fins que s'acaba tot el procés.

2. Metodologia.

El Sr. Carles Spà explica la metodologia usada per l'elaboració del diagnòstic que es presentarà.

3. Presentació dels principals resultats.

El Sr. Carles Spà explica els principals resultats del diagnòstic del Pla d'Acció Cultural de la Vallalta de la següent manera:

- Explicació de l'estructura dels dos documents: Diagnòstic i Síntesi del diagnòstic.
- Explicació del DAFO (contingut)

4. Debat obert

El debat ha de servir per acabar validant el diagnòstic i començar a parlar de propostes de futur. S'enceta el debat i comencen diverses aportacions:

- Respecte l'increment de població tot i que en el diagnòstic es cita, s'hauria de fer més incidència donat que és tan desmesurat que s'hauria de plantejar com un problema.
- Les dinàmiques poblacionals han estat agressives i posen en perill la cohesió social.
- Cal plantejar-se si les persones nouvingudes esperen alguna cosa de la política cultural dels municipis.
- S'han perdut tradicions de la vida de poble. La gent es queda molt a casa. No hi ha relacions de veïnatge, només és per interessos específics.
- Respecte a l'afirmació que el creixement de població ha rejuenit el poble també cal aclarir que molt jovent dels municipis marxa a viure a fora perquè no troben atractius per quedar-se o perquè el preu de l'habitatge ha pujat molt.
- La Cultura té molt a veure amb el territori. La població nouvinguda ha de tenir eines per conèixer el territori.
 - *Proposta:* Fer una edició d'algun tipus de publicació que expliqui la Vallalta. (En aquest sentit hi ha diferents possibilitats de publicar un material o altre segons el públic al que dirigir-se: un còmic de la

història de la Vallalta, un àlbum de cromos que es reparteixi en els comerços dels pobles, un llibre per al públic adult)

- El coneixement del territori és la millor manera d'arrelar-se. Hi ha hagut iniciatives que s'han fet a cada poble que es poden fer per tota la Vallalta, com ara les caminades gastronòmiques, recorreguts per les masies... (en aquest sentit també es recorda el llibre "Pels volts de Sant Pol" un tipus de publicació que tindria molt sentit fer-ho per tota la Vallalta)
- Respecte als canvis d'hàbits dels pobles el que no es pot fer és tornar enrere. Ara cal tenir en compte que els millors espais de veïnatge són les places on mares i pares porten als seus fills i filles.
- El futur està en els més joves. En qualsevol aposta estratègica de futur per la Vallalta cal implicar els CEIP.
- Caldria trobar alguna "imatge de marca" que identifiqués tota la Vallalta. Això ajudaria la visualització de la unitat territorial i el treball en comú entre els tres municipis.
 - Proposta: fer una exposició itinerant pels tres municipis que expliqui La Vallalta.
- El mapa d'equipaments no es pot pensar de forma global ja que bàsicament estem parlant d'equipaments de proximitat i són serveis per a cada municipi. Tot i això si que cal tenir una visió general dels serveis que s'ofereixen a cada poble.
- El Centre Cultural i d'Esbarjo fa moltes sortides al teatre a Barcelona, ara també baixa gent de Sant Iscle, i segur que ho faria gent de Sant Cebrià. Cal millorar la comunicació.
 - Proposta: editar una agenda conjunta mensual o màxim bimensual.
 - Proposta: editar un tríptic o una publicació amb informació sobre les entitats i recursos culturals que hi ha als tres pobles. Aquesta pot ser una bona eina tant per donar a les persones novingudes com perquè els habitants del tres pobles coneguin allò que es fa als altres.
- En els tres casos es fa una aposta important per les Festes Majors. Potser caldria posar en dubte que la festa Major s'endugui tants recursos dels pressupostos de cultura, especialment a Sant Cebrià.

5. Conclusions i clausura de la sessió

La sessió s'acaba amb la lectura en forma d'enumeració de les principals aportacions al debat.

4.2. ANNEX SEGON: MAPA DE RECURSOS CULTURALS

4.2.1. La xarxa d'equipaments

A la Vallalta s'hi poden trobar equipaments culturals de diferents tipologies segons els seus usos. En la següent relació es classifiquen segons les seves funcions siguin de lectura i consulta, espais d'exhibició de caràcter escènic, musical o polivalents, espais expositius, i finalment, altres equipaments les funcions i usos dels quals poden tenir una lectura cultural.

Taula 3.1 Equipaments culturals

	Municipi	Titularitat
Lectura i consulta		
Biblioteca Municipal	Sant Pol	Pública
Sala de Lectura	Sant Iscle	Pública
Bibliobús Montnegre	Sant Cebrià – Sant Iscle	Pública
Arxiu Municipal	Sant Pol - Sant Cebrià – Sant Iscle	Pública
Espais escènics i polivalents		
Sala Polivalent	Sant Pol	Pública
Centre Cultural i d'Esbarjo	Sant Pol	Privada
Pavelló Poliesportiu Municipal	Sant Cebrià	Pública
El Casal	Sant Iscle	Pública
Dones d'Aigua	Sant Iscle	Privada
Espais Expositius		
Museu	Sant Pol	Pública (cessió)
Sant Pol Art	Sant Pol	Privada
Altres		
Casa Coromines	Sant Pol	Fundació (públic-privat)
Ca l'Arturo (joventut)	Sant Pol	Pública
El Sindicat Agrícola	Sant Pol	Pública
Esplai de la Gent Gran	Sant Pol	Privada
Casal de Cultura i Joventut (joventut)	Sant Cebrià	Pública
Casal d'Avis	Sant Cebrià	Pública
Antic Ajuntament i dispensar	Sant Iscle	Pública
Casal d'Avis	Sant Iscle	Pública

Font: Elaboració pròpia a partir de dades facilitades pels Ajuntaments

Les dades mostren una estructura dèbil pel que fa a la xarxa d'equipaments. Cap dels equipaments citats representa un centre de referència per als habitants dels municipis, ja que ja sigui per l'estat de les instal·lacions, pel tipus de proposta que s'hi ofereix, o

per la seva funció poc especialitzada, cap d'ells centra la vida cívica-cultural dels municipis de la Vallalta.

Un altre aspecte a destacar és el poc pes de la iniciativa privada pel que fa als equipaments. Tampoc hi ha cinemes amb programació regular, tot i que al Centre Cultural i d'Esbarjo es mira de compensar aquesta mancança. Tot i això, anotar positivament l'existència d'equipaments com la Casa Coromines, El Centre Cultural l'Esbarjo o Dones d'Aigua, que tenen uns grans potencials a desenvolupar.

En la planificació cultural de la Vallalta cal tenir molt present la xarxa d'equipaments educatius per diversos motius. Un primer és la clara relació que hi ha entre cultura i educació. En segon lloc, perquè en aquests equipaments s'hi desenvolupen activitats culturals i tasques formatives com la de l'Escola de Música de Sant Pol i Sant Cebrià. Finalment, perquè el mapa educatiu de la Vallalta està en fase de transformació: tant Sant Pol com Sant Cebrià tenen previst reubicar els serveis de les Llars d'Infants; per aquest any està prevista la construcció d'un nou CEIP a Sant Iscle, el CEIP de Sant Cebrià s'ampliarà properament; Sant Pol, que també tindrà un CEIP nou, ha demanat a la Generalitat la Construcció d'un Institut d'Educació Secundària per donar servei a tota la Vallalta.

Taula 3.2 Equipaments d'ensenyament

	Municipi	Titularitat
0 - 3 anys		
Llar d'Infants de Sant Pol	Sant Pol	Pública
Escola Bressol Barrufets	Sant Cebrià	Pública
Llar d'Infants la Vallalta	Sant Iscle	Pública
CEIP		
CEIP Sant Pau	Sant Pol	Pública
CEIP Pi Gros	Sant Cebrià	Pública
CEIP Sant Iscle	Sant Iscle	Pública
Ensenyaments Artístics		
Escola Municipal de Música	Sant Pol – Sant Cebrià	Pública

Font: Elaboració pròpia a partir de dades facilitades pels Ajuntaments

4.2.2. Associacionisme

El llistat detallat d'entitats culturals de la Vallalta necessita una primera aproximació cautelosa. Es comptabilitzen entitats que tenen graus d'activitat molt diferent, però que ja sigui en el present o en el passat han fet una tasca important per a la cultura de la Vallalta i de cada municipi en particular. Val a dir que les úniques entitats culturals que reconeixin com a àmbit territorial de treball la Vallalta és el CESC i els diables de La Infernal de la Vallalta, més implantats a Sant Pol i Sant Cebrià que a Sant Iscle.

Taula 3.3 Relació d'entitats culturals de la Vallalta

Nom de l'entitat	Àmbit territorial	Àmbit de treball
Centre d'Estudis Sant Cebrià CESC	La Vallalta	Arxiu / recerca històrica
La Infernal La Vallalta	La Vallalta	Cultura Tradicional
Amics de les Arts	Sant Pol	Arts Plàstiques
Centre Cultural i d'Esbarjo	Sant Pol	Diverses disciplines
Cor Germanor	Sant Pol	Música
Colla Geganterera	Sant Pol	Cultura Tradicional
Coral La Nau (+ coral infantil)	Sant Pol	Música
Coral l'Espigó (parròquia)	Sant Pol	Música
Confraries la Dolorosa i del Sant Crist	Sant Pol	Cultura Tradicional Religiosa
Penya Xíndries	Sant Pol	Música
Pipa Club Sant Pol de Mar	Sant Pol	Música
Sopars Tertúlia	Sant Pol	Debat - Reflexió
Comissió JM Tarridas	Sant Pol	Música
Comissió de Festa dels Reis	Sant Pol	Cultura Tradicional
Penya K1	Sant Pol	Lleure - cultura
Grup Opinió Mediambiental (Fira Alternativa)	Sant Pol	Debat i activitats de diferents disciplines
Fòrum Brasil - Cat	Sant Pol	Música
Club de Ball Sant Cebrià	Sant Cebrià	Música i Ball
Els brassers	Sant Cebrià	Gastronomia
Cor de Sant Cebrià	Sant Cebrià	Música
Les Puntaires de Sant Cebrià	Sant Cebrià	Cultura Tradicional
Centre Excursionista de Sant Cebrià	Sant Cebrià	Lleure - cultura
Cantaires de Sant Iscle	Sant Iscle	Música Tradicional
Grup Infantil de Teatre	Sant Iscle	Teatre
Coral Infantil	Sant Iscle	Música
Pessebristes	Sant Iscle	Cultura Tradicional
Grallers, timbalers i geganters	Sant Iscle	Cultura Tradicional

Font: Elaboració pròpia a partir de dades dels Ajuntaments

Fer una anàlisi exclusivament quantitativa de les entitats pot portar a alguns errors, per tant cal treballar amb una certa cautela, ja que moltes de les entitats de la Vallalta no estan inscrites com a tal al registre de la Generalitat de Catalunya. Tot i això, si que el treball comparatiu amb els municipis de referència pot dibuixar tendències que poden ser una bona eina per a la planificació.

Les dades mostren tres realitats diferents pel que fa al grau d'associacionisme dels tres municipis de la Vallalta. En primer lloc, situen Sant Pol com el municipi amb més entitats culturals. Té un nombre superior d'entitats respecte els seus municipis de

referència, tot i que del total d'entitats el percentatge de culturals va un punt per sota. Sant Cebrià arriba a una mica més de la meitat en nombres absoluts i relatius als nivells dels seus municipis de referència. El model urbà de Sant Cebrià hi té molt a veure, ja que la dispersió de la població per les urbanitzacions és un clar factor en contra de la consolidació d'una xarxa associativa estable. Sant Iscle se situa sempre proper a les dades dels seus municipis de referència. Es dona, doncs, una situació força normalitzada tot i que gran part de la població és nouvinguda, de manera que molta encara no s'ha integrat en cap associació o entitat.

Taula 3.4 Comparació entitats culturals amb municipis de referència⁸

Entitats culturals	Número	% culturals respecte total
Sant Cebrià de Vallalta*	5	28,57 %
Mitjana municipis de referència	9,40	43,43 %
Sant Iscle de Vallalta*	5	40,00 %
Mitjana municipis de referència	5,25	41,17 %
Sant Pol de Mar*	17	39,02 %
Mitjana municipis de referència	12,20	41,00 %
Maresme	785	46,87 %
Província Barcelona	11.585	39,90 %

Font: Guia d'Entitats del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya (2002)

* El nombre d'Entitats està estret de l'Ajuntament

4.2.3. Elements patrimonials

La Vallalta és una zona d'un ric patrimoni natural. No en va, gran part del seu territori està situat en el Parc Natural del Montnegre–Corredor, el punt més elevat de la Serra de Marina. L'any 1989 es va aprovar el "Pla Especial de Protecció del medi físic i del paisatge de les serres del Montnegre i el Corredor" com a part de l'estratègia territorial de crear una anella verda que encerclés l'àrea metropolitana de Barcelona. El parc està gestionat per la Diputació de Barcelona. Aquesta condició natural privilegiada és un element clau per entendre la realitat dels municipis que conformen la Vallalta. Sant Pol de Mar, de tradició marinera, també té la tradició històrica d'aprofitar la proximitat dels paratges que ofereix el Montnegre.

Nombroses mostres de la relació estreta entre els habitants de la Vallalta i el bosc es poden trobar passejant per les pistes dels diferents turons i muntanyes. És fàcil descobrir les mines xampinyoneres i les antigues carboneres, tot endinsant-se en boscos plens de sureres i plantes remeieres.

D'altra banda, aquesta relació dels homes i dones amb la terra també té la seva expressió en la gran quantitat de masies que es troben a la Vallalta. Tant a Sant Cebrià

⁸ Els municipis de referència estan detallats a l'Annex 3

com a Sant Iscle es troben importants exemples de masies típiques catalanes, algunes d'elles integrades dins els mateixos nuclis urbans. En aquest sentit cal destacar el Pla Especial de Protecció d'Edificis i Elements aprovat pel Ple el 24 de gener del 2000 de l'Ajuntament de Sant Cebrià.

Taula 3.5 Patrimoni arquitectònic Sant Cebrià de Vallalta

Edifici	Titularitat	Característiques
Can Coris	Privada	Masia d'estil gòtic tardà s. XV amb un gran finestral d'ornamentació plateresca.
Can Met Vicenç	Privada	Masia (1700?)
Can Cona	Privada	Masia 1603
Ca la Goita	Privada	Arquitectura de Transició
Can Mates	Privada	Masia propietat del Marques de Montsolís
Església Parroquial	Privada	Nau principal i part del campanar 1577. L'antiga església dels anys 850
Can Gibert	Privada	Masia (Arquitectura popular vernacle)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades facilitades per l'Ajuntament de Sant Cebrià

Taula 3.6 Patrimoni arquitectònic Sant Iscle de Vallalta

Edifici	Titularitat	Característiques
Església	Privada	s.XIX, torre quadrada i elements del romànic primitiu
Ca l'Oller, Palauet de Dones d'Aigua	Privada	Casalot començaments de segle XX historicista del noucentisme
Ermita de la Salut	Privada	Esglesiola del segle XIX
Can Bataller	Privada	Masia
Can Pera	Privada	Masia segle XVII
Can Verdura	Privada	Masia segle XVIII
Can Vila	Privada	Mas segle XIX

Font: Elaboració pròpia a partir de dades facilitades per l'Ajuntament de Sant Iscle

La diferent tradició de Sant Pol també s'expressa en el patrimoni arquitectònic. Així, cal remarcar la quantitat de cases Modernistes construïdes, per l'arquitecte Ignasi Mas Morell, a principis del segle XX, quan a Sant Pol hi arribaven molts estiuers il·lustres de Barcelona.

Taula 3.7 Patrimoni arquitectònic Sant Pol de Mar

Edifici	Titularitat	Característiques
Ermita de Sant Pau	Privada	Superposició d'estils pre-romànic, romànic i ampliacions del segle XVIII.
Can Villà	Privada	Masia del segle XVII. És la masia documentada més propera al mar
Església Parroquial Sant Jaume	Privada	Gòtic tardà. Torre de guaita del s.XVI
Bunquer o Casamata	Privada	Arquitectura poliorcetica
Modernisme		
Les Escoles	Pública	Principis s. XX Ignasi Mas Morell
Consolat de Mar, 1	Privada	Any 1917 Ignasi Mas Morell
Can Tió	Privada	Any 1909 Ignasi Mas Morell
Can Planiol	Privada	Principis s. XX Ignasi Mas Morell
Les Tribunes	Privada	Principis s. XX Ignasi Mas Morell
Ca l'Alguer	Privada	Principis s. XX Ignasi Mas Morell

Font: Elaboració pròpia a partir de dades dels Ajuntaments

Val a dir, que a més del patrimoni estrictament arquitectònic i natural hi ha altres elements patrimonials de caràcter arqueològic a destacar. Entre ells les troballes sobre els vestigis del passat iber d'aquesta zona. Del següent quadre cal parar una especial atenció a la Zona del Farell, on hi ha la torre Martina, declarada Bé Cultural d'Interès Nacional, igualment s'han començat els tràmits per fer-ho amb el Castrum El Morer.

Taula 3.9 Troballes arqueològiques

Element	Municipi	Característiques
Zona del Farell	Sant Pol	Zona arqueològica; Comprèn una torre de guaita i una vila anomenada torre Martina. El conjunt està documentat en l'estudi "Aproximació a la Carta Arqueològica de Sant Pol de Mar (Maresme)" de Joaquim Pera Isern i Albert Soler i Casellas.
Jaciment romà del Morer	Sant Pol	Jaciment arqueològic d'un assentament militar (27 a.c./ 192) Explotació agropecuària al cim del turó del Morer. El conjunt fortificat es compon de tres plataformes i una torre. Les plataformes estan delimitades per murs. Hi ha unes cavitats on hi havia un dòlium in situ.
Ibers	Sant Cebrià i Sant Iscle	Vestigis més antics dels dos municipis daten dels segles VI-I a.c. S'han identificat habitacles ibèrics, un altar de sacrificis, i s'han trobat runes que fan pensar en l'existència de poblats Ibers.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades dels Ajuntaments

4.2.4. Calendari d'activitats festives i culturals

La programació d'activitats culturals a la Vallalta depèn en bona mesura del calendari festiu i tradicional. Així, s'han desglossat totes les activitats que tenen unes dates marcades dins el calendari dels tres municipis. Val a dir que hi ha altres activitats la programació de les quals no depèn tant del calendari i per això no s'han inclòs en aquest quadre.

Taula 3.10 Festes, Fires i Festivals que se celebren a la Vallalta

Dates	Activitat	Tipologia	Municipis	Organització	Descripció
GENER					
5 de gener	Cavalcada Reis	Calendari Festiu	La Vallalta*	Ajuntaments	Es fan cavalcades als tres municipis
25 de Gener	Fira i Festa Major de Sant Pau	Festa Local	Sant Pol	Ajuntament	Diverses activitats festives i culturals
Diumenge proper al 25 de gener	Mercat del Col·leccionista	Fira	Sant Pol	Ajuntament	Trobada d'intercanvi i compra. Dins es fa la trobada d'intercanvi de plaques i taps corona
FEBRER					
	Carnestoltes	Calendari Festiu	La Vallalta	Ajuntaments	Als tres se celebren amb activitats infantils i rues. A Sant Pol té importància el dinar popular al carrer Nou.
MARÇ					
Del març al juny	Festival Primavera de les Arts	Festival	La Vallalta	Ajuntaments	Programació espectacles de música, teatre, dansa i arts plàstiques a 9 municipis de l'Alt Maresme.
Març o Abril	Activitats Setmana Santa	Calendari Festiu	La Vallalta	Ajuntaments	Diverses activitats de caràcter religiós i tradicional.
Setmana Santa	Cantada de Caramelles	Local	Sant Iscle Sant Pol	Cantaires (a Sant Iscle)	Tradicional cantada de Caramelles.

ABRIL					
Diumenge anterior St Jordi	Arrossada	Local	Sant Pol		Arrossada popular
Voltants 23 d'Abril	Sant Jordi	Calendari Festiu	La Vallalta	Ajuntaments	Parades de llibres i roses. A Sant Cebrià s'ha iniciat un certamen literari.
MAIG					
Primer Diumenge	Diada de la Madiuxa	Fira	La Vallalta	Ajuntaments	Fira, venda, exposicions, activitats. A Sant Iscle es celebra conjuntament la Fira del Vi. Un Carrilet uneix els tres pobles
Data varia	Arrossada Popular	Local	Sant Cebrià	Voluntaris i Ajuntament	Trobada de veïns i veïnes del poble
Maig - juny	Festival de Jazz	Festival	Sant Pol	Penya Xindries	Dos o tres concerts de jazz durant un cap de setmana
JUNY					
Dissabte anterior a Sant Antoni	"fes Punta per l'Índia"	Local	Sant Pol	Ajuntament i entitats	Festa solidària
11 de juny vigília de Sant Antoni	Cantada dels goigs al carrer Abat Deàs.	Local	Sant Pol		Cantada de goigs
24 de juny	Revetlla de Sant Joan	Calendari Festiu	La Vallalta	Ajuntaments	Es celebren revetlles als tres municipis
25 de juny	Festa Votada	Local	Sant Iscle		En record de la victòria sobre els francesos
varia	Macarronada popular	Local	Sant Iscle	Entitats i Ajuntament	Trobada de veïns i veïnes del poble

JULIOL					
Primer cap de setmana	Festa de la Solidaritat	Local	Sant Cebrià	Sant Cebrià Solidari i Ajuntament	
Diumenge proper al 25 de Juliol	Fira d'Art	Fira	Sant Pol	Amics de les Arts	Dins dels actes de la Festa Major
25 Juliol	Festa Major Sant Pol	Calendari Festiu Local	Sant Pol	Comissió de Festes	Festa Major més celebrada que la de gener
varia	Nit de Jazz	Local	Sant Cebrià	Ajuntament	Concerts de jazz
AGOST					
Cap de setmana proper 1 d'agost	Festa Major de Sant Iscle	Calendari Festiu Local	Sant Iscle	Ajuntament	Activitats lúdiques i culturals. Inclou el Rural Rock Festival
Mitjans d'agost	Fira Alternativa Sant Pol	Fira - Festival	Sant Pol	Organitzacions i col·lectius diversos	Tallers i zones d'experiències. Fira d'artesanía, alimentació i medicina. Conferències, debats, animació, teatre, circ i a les nits música en viu
Cap de setmana següent a la Fira Alternativa	Fira Mar i Festival d'Havaneres	Fira - Festival	Sant Pol	Penya Xíndries	Fira de les arts i oficis mariners. Dissabte al vespre té lloc el Festival d'Havaneres
3r diumenge	Cantada d'Havaneres	Local	Sant Iscle	Cantaires	Activitat que ha arribat a aplegar 1000 persones de públic
Últim Diumenge	Aplec de la Salut	Local	Sant Iscle		A l'ermita amb aquest nom. Es balla la dansa Patatuf, d'origen local

Últim cap de setmana	Sant Pol Rock	Festival	Sant Pol		Concerts de rock a la Punta
varia	Nit de música clàssica	Local	Sant Cebrià	Ajuntament	Concert de música clàssica
SETEMBRE					
11 de Setembre	Diada Nacional	Calendari Festiu	La Vallalta	Ajuntaments	A Sant Pol, Sardinada Popular (penya Xíndries) Sant Cebrià Sardinada Popular
Últim cap de setmana	Festa Major Sant Cebrià	Calendari Festiu	Sant Cebrià	Ajuntament i Comissió de Festes	Moment més important de l'activitat cultural del poble, amb balls multitudinaris, piscolebis popular, activitats infantils...
OCTUBRE					
	Castanyada	Calendari Festiu	La Vallalta	Ajuntaments i entitats	Castanyades populars. A Sant Cebrià es fa una de les activitats de "Viu el Parc"
Últim cap de setmana	Fira del Bolet	Fira	Sant Iscle	Ajuntament	exposició fira de bolets i productes artesans. Algunes activitats paral·leles. Coincidint amb aquesta festa se celebra una actuació de "Viu el Parc" que acostuma a ser musical i fer-se en el casal
NOVEMBRE					
Finals octubre principis de novembre	Jornades del Bolet		Sant Cebrià	Ajuntament i Restaurants	Tasts, jornades gastronòmiques i activitats entorn als bolets
Varia	Homenatge a la Vellesa		Sant Cebrià	Ajuntament i Casal d'avis	Homenatge a la gent gran del poble
DESEMBRE					
	Nadal	Calendari Festiu	La Vallalta	Ajuntaments	Als tres ajuntaments es fan activitats relacionades amb el Nadal. A destacar els Pastorets que es fan a Sant Pol.
	Fira de Santa Llúcia	Fira	La Vallalta	Ajuntaments i entitats	Parades. A Sant Pol organitza la Comissió Fira de Santa Llúcia

Pessebre Monumental	Cal Festiu	Sant Iscle	Pessebristes	Anualment es construeix un pessebre monumental
Marató TV3		La Vallalta	Entitats	A Sant Pol gairebé totes les entitats col·laboren d'una manera o altra amb la Marató, es munten activitats per recollir fons. És un dia de gran activitat al poble.

Font: elaboració pròpia a partir de dades dels Ajuntaments

*La Vallalta: cal entendre que es fa als tres Ajuntaments, per separat. De forma conjunta només la Festa de la Maduixa.

4.3. ANNEX TERCER: MUNICIPIS DE REFERÈNCIA

Taula 4.1 Municipis de referència

2003	Població	Superfície (Km2)	Densitat pobl.	Renda*
Sant Cebrià de Vallalta	2.343	15,67	140	2.470,69
Aiguafreda	2.241	7,92	279	2.213,79
Caldes d'Estrac	2.448	0,9	2.567	2.470,86
Castellterçol	2.178	31,94	68	2.214
Sant Julià de Vilatorrada	2.622	15,94	163	2.184,22
Sant Iscle de Vallalta	1.016	17,77	56	2.470,8
Castellví de Rosanes	1.297	16,36	38	2.122,26
Figaró-Montmany	993	14,99	64	-
Torrelavit	1.148	23,67	48	1.865,19
Sant Pol de Mar	4.464	7,51	569	2.470,78
Martorelles	4.912	3,61	1.361	2.213,89
Sant Antoni de Vilamajor	4.437	13,7	306	2.213,79
Sant Vicenç de Montalt	4.549	8,1	534	2.470,61
Torrelles de Llobregat	4.324	13,55	304	2.121,99

Font: Diputació de Barcelona (Hermes)

* Renda bruta disponible per habitant (2000). Milers de pessetes

4.4. ANNEX QUART: CRÈDITS I RELACIÓ DE PERSONES PARTICIPANTS

4.4.1. Crèdits

El Pla d'Acció Cultural de la Vallalta és una iniciativa dels Ajuntament de Sant Pol de Mar, Sant Cebrià de Vallalta i Sant Iscle de Vallalta amb el suport del Centre d'Estudis i Recursos Culturals de l'Àrea de Cultural de la Diputació de Barcelona.

De manera general han participat en tot el procés:

Ajuntament de Sant Pol de Mar

Pere Roura, Regidor de Cultura
Xavier Montellà, Tècnic de Cultura

Ajuntament de Sant Cebrià de Vallalta

Francesc Roig, Regidor de Cultura
Jordi Rotllan, Tècnic de Serveis Personals

Ajuntament de Sant Iscle de Vallalta

Eduard Turon, Alcalde i Regidor de Cultura
Cristina Fidel, Tècnica de Serveis Personals

La coordinació d'aquest Pla ha estat duta a terme per:

ICC: Xavier Fina (director) i Carles Spà (tècnic), coordinadors metodològics i redacció.

CERC: Eugènia Argimon, Xavier Coca (tècnics de Cultura) i Hugo Romera (becari), coordinació i gestió.

4.4.2. Llistat de persones entrevistades

Sant Pol de Mar

Pere Roura, Regidor de Cultura
Xavier Montellà, Tècnic de Cultura
Josep Gol
Pepe Mestres
Ana Losantos
Perejaume

Sant Cebrià de Vallalta

Francesc Roig, Regidor de Cultura
Jordi Rotllan, Tècnic de Serveis Personals
Lluís Parera
Micaela Guerrero
Josep Pla
Sandra Ruiz

Sant Iscle de Vallalta

Eduard Turon, Alcalde i Regidor de Cultura

Cristina Fidel, Tècnica de Serveis Personals

Josep Puighermanal

Núria Castanyer

Mª Jose Batres

Georgina Gras